

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/3 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A Kuria.

Budapest, november 2.

(v.) Egész zápora a választási pereknek zudul a királyi Kuriára. Ötvennél több petíciót nyújtottak be eddig, egy-kettő még ezután is akadhat. Busás aratás, mely azonban nem jött váratlanul. 413 kerületben ezer körül volt a jelölt. Ennyi törekvő ember közt csoda, hogy csak öt százalék él a petíció jogával, akár a maga jussát keresve, akár bosszúját akarván kitölteni győztes ellenfelén. Mi hát nem ijedünk meg a választási perek számától. S nem látjuk át, miért kellene nyugtalanító politikai következtetéseket vonni le abból, hogy ezuttal felényinél több a megtámadott mandátum, mint a hirhedt Bánffy-féle választási hadjárat után. Ennek a szaporodásnak nagyon egyszerű a megfejtése. Akkor az emberek sajnálták a pénzt és a fáradságot a petíciótól, mivelhogy előre tudták, hogy a parlamenti bíráskodás nem a közjogi igazságot, hanem a pártérdeket fogja keresni. Ezért volt akkor kevesebb petíció. Most ellenben az emberek megbiznak az ítélő fórum pártatlanságában, mert biztosra veszik, hogy az ország legfőbb ítélőbírósága meg nem hódolhat semmiféle pártszempontnak s a szigorú szándéku törvényt a feltétlen igazságszeretettel szellemében fogja alkalmazni. Ezért van ma felényivel több petíció, mint volt 1896-ban. A választási perek számának szaporodása tehát inkább megnyugtató tünet s csakugyan nem ad semmi okot buskomor morfondírozásokra.

Más kérdés, milyen elbánásban fognak ezek a perek a legfőbb ítélőszéknél részesülni. Ez a kérdés igenis komoly természetű, sőt ez időszert — mondhatjuk — a közélet

politikai megújulásának legégetőbb kérdése. A legtökéletesebb törvény is tökéletlen, mert elméleti feltevésekből indul ki, absztrakciókkal dolgozik s alkotóinak emberi gyarlандóságánál fogva nem számolhat eleve a realis élet talajából kisarjadó esetek valamennyire. A kuriai bíráskodásról szóló törvény pedig nemcsak hogy távol áll a tökéletességtől, hanem sok helyütt homályos és egészben véve tökéletlen. Soká bibelődtek rajta szerzői, hosszú ideig érlelte a jogász-közvélemény s mégis alig jobb valamely hevenyészve nyélbe ütött alkalmi törvényt. Sok benne a kibuvó, még több a következetlenség s a legtöbb az eligazodást lehetetlenné tevő homályosság. Az ember szinte azt gondolná, hogy a törvényhozó sajnálta tőle a gondos és szorgos munkát, abban bízakodva nyilván, hogy ugys a legfőbb ítélőbíróság kezére jut, tapasztalatlan és avatatlan bírák tehát nem fognak belekontárkodni az alkalmazásába s így ami fogyatkozása a törvénynek van, azt helyreüti majd az emberi előrelátás szerint kifogástalan judikatura.

A rossz törvényből közmegnyugvársra szolgáló judikaturát csiholni ki: ez a nehéz feladat szakadt mostanában a királyi Kuriára. A közvélemény feltétlen szigort vár a Kuria jogszolgáltatásától. Ebben a jogos várakozásban magunk is osztozkodunk. Meg is mondjuk őszintén, miért. A kormányzati hatalomban s a jelöltek túlnyomó többségében megvolt a becsületlen szándék a választások szabadságának és tisztaságának tiszteletben tartására. A jelöltekről ezt külön bizonyítanunk nem is kell, mert hiszen a mandátum szep-
lőtlenségével egyenes arányban áll a mandátum olcsósága. Ami pedig a kormányt illeti, reá nézve a legszebb erkölcsi bizonyítványt

az szolgáltatja, hogy a beadott petíciók tömegében a hatósági erőszak a panaszra való jogcímül alig szerepel. Köztudomás szerint az egyetlen tényező, amely a választási erkölcsök reformjának komolyságában semmiképp nem akart hinni, a választóközön-ség széles rétege volt. A köznép örömet fogadta és komolyan vette a reformnak azt a részét, mely betiltja a hatósági erőszakot, de hitetlen mosolylyal tette magát túl az itatási és vesztegetési tilalmon. Miért ne mondanók ki őszintén, hogy a választók zöme nemcsak hogy lelkesedést nem mutatott, hanem való-sággal renitenskedett is a választások tisztasá-gával szemben? Ezt a cinikus viselkedést a törvény holt betűje nem tudta megakadályozni. Az eleven joggyakorlatra vár tehát a feladat, hogy a székepszist lebírja, a törvényes tilal-maknak foganatot szerezzen s a közerkölcsök regenerálását ezen a ponton is valósággá váltsa.

Ebben a tekintetben igazán minden a judikaturától függ. Az itatási paragrafuson például, mely csupán a szokásos mértéken túlvaló megvendéglést tekinti semmisségi oknak, nincs ember, aki el tudna igazodni. Hol vég-ződik a szokásos, hol kezdődik a szokatlan mérték? Egyéníteni kell-e a mértéket a szerint, hogy kinek milyen a torka? S hát vajjon a szeszies italok milyenségében miben áll a mérték szokásos volta? Szabad-e a parasztot is pezsgővel itatni, avagy homoki vinkóval kell-e megvendéglélni a főtisztviselőt, vagy a gazdag gyárost is? A törvény itt egy zagyva absztrakciót dob oda, amely ezerféle magyarázat-nak tár kaput. S a törvényt alkalmazó fórumnak válik a feladatává, hogy a homá-lyos szövegben a világos célatot, ebből pe-dig az erkölcsi közforgalomba bocsátásnak

T Á R C A.

Reviczky-utca.

Mig élt, szegény poéta volt,
Ki jól ösmerte a nyomort,
Kit télen, az utcán gyakorta láttam
Egy szál kopott, elnyűtt szalón-kabátban.

S láttam — mikor már glória
Fényllett sovány arcára
És már „kiváló költőnk“ volt a címe,
Hogy néha koplalástul rossz a színe.

És im, nevét most e helyen,
Az utca sarkain lelem —
A kórház táján, hol napokon átal
Oly elhagyottan küzdött a halállal.

S a sornak minden kapuján
Neve van a ház-szám után,
Szép nagy betűkkel tiszta ónba öntve,
S ott él a mappán és a telekkönyvbe'.

Szegény Gyulám! no ládd, no ládd,
Úgy lón, ahogy megjósolád:
Most megbeesülnek téged szörnyüképpen,
Elégedett vagy, nemde, most az égben?!

Magyar költőnek lenni jó!
Mig él, vesződik a bohó,
Hogy egy kis hónapos szobára fussa:
De haljon meg, s övé egy teljes utca!

Radó Antal.

A szobaur visszajött.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irtá: Molnár Ferenc.

Bizony, a háziur kertjén is meglátszott az október. Nem úgy, mint amikor lombos völgyekre, ritkuló erdőkre száll az első őszi köd, sokkal szegényesebben. A háziur kertjét különben is csak a tőke iránt való tiszteletből nevezték kertnek a lakók. Hátul, a nagy udvar végében volt, szinte megbuzdított a szomszéd ház tűzfala alatt. Mint ahogy a palánk tövében kisarjadzik a gaz. Az a néhány elkényszeredett fa szomoruan vált meg a leveleitől. A bokrokon alig volt már zöld s mondom, oly szegényes volt az ősz a Teleki-utca nyole alatt, hogy inkább szánalom fogta el lát-tára az embert, mint szomorúság.

Idehozta Terus Wagner urat.
— Ön talán már nem is emlékszik a háziur kertjére — mondta neki halkan.

Az ügyvéd megállt az első bokornál.
— Emlékszem, emlékszem.
Azzal besétáltak a kavicsos kis utra. Ez már a Terusék privilégiuma volt. Más lakónak tilos volt a kert, csak ők járhattak benne.

Terus leült a padra s valami félnék, szinte tiszteletteljes kacérsággal mosolygott Wag-ner urra:

— Üljön le mellém. Aztán mondjon már valamit. Ön igen sokat hallgat, Wagner ur.

Az ügyvéd leült melléje, de nem egészen közel hozzá. Igaz is, az ember sose tudja, hogy viselkedjék, amikor gyerekkori barátjával találkozik. Tebát félszegen viselkedett. Majd, hogy maga mellett érezte a friss, erős, kifejtett lányt, bátrabb lett. Vézna kis teremtes volt, amikor el-váltak. Wagner ur úgy érezte magát, mint aki tíz forintot a takarékpénztárban felejtett, s férfi-

kora delén visszakapja kamatostul — egész kis vagyon.

— Terus — mondta neki — maga még em-lékszik a háziur kertjére?

Terus csöndesen mondta:

— Furesz most erről beszélnem, Wagner ur.

— Mondja csak: Pista.

— Pista...

Es most már könnyebben ment a beszéd. Wagner ur jogászkorában ott lakott ennek a lány-nak az anyjánál. Régi dal két szobáról, két szo-baurról, aki még a konyháuk az arát is kifizeti. Még régebb dal az özevgyasszonyról, akit lányával a konyhában lakik.

Most összekerültek. Wagner ur évek múltán meglátogatta őket. A mama nem volt otthon, s még sem tegeztek egymást mindjárt. A lelkükben az esztendőknél át még edesebbé érett az elmult csókok emléke. S úgy félték egymástól, annyira nem hitte az egyik a másiktól, hogy még akar emlékezni — hogy úgy köszöntötték egymást, mint idegenek.

Elnéztek a szomszéd földszintes ház fölött a messziségbe. Es Wagner ur lelkében megreszke-tett a mult, régi lázak elhalt melege járta át, most már beszélni szeretett volna, sok-sok volt a mondanivalója. Közelebb ült a leányhoz.

— Terus — mondta — itt mi sokszor ültünk.

Aztán hallgattak.

Megfogta a leány kezét, úgy melengette a magában, s nagyon szép emlékek buzogtak fel a szívében. A lány félig lecsukta a szemét.

Az ügyvéd beszélt:

— Terus, én itt eszokoltalak meg először. Akkor este, hogy itt jártunk éjfélig.

Csöndesen ráhagyta a lány:

— Igen.

— Aztán eső kerekedett, fujt a szél. Bemen-

alkalmas zsinórmértékét kifejtse. Épp így vagyunk a vesztegetési tilalommal. A pénzbeli előny nyújtása, vagy ígérese definíciónak szük is, tág is, ahogy vesszük. A választók úgy segítettek magukon, hogy nem fogadtak el pénzt a voksukért, de vásárt csapnak valamivel. A paraszt eladott terményeket, az iparos foglaltó vett később teendő megrendelésekre. A tilos és a megengedett áruforgalom közt meghuzandó határvonal megállapítása szintén a Kuriára vár. Ebben a tekintetben is a bírói gyakorlatnak kell a törvény holt betűjébe egészséges életet öntenie.

Csak néhány példán akartuk megmutatni, mi minden függ a helyes judikaturától. A bírói gyakorlat fogja eldönteni, léha és meddő kísérlet maradjon-e a politikai közélet erkölcsének reformja, vagy pedig testet öltőn-e az ige. A Kuriát semmi sem köti szerencsére a törvény betűjéhez. A bírói megismerés teljes szabadsága, az adatok szabad mérlegelése teljes mértékben biztosítva van a Kuria számára. Ezt a jogot bizonyára nem azért kapta, hogy minden áron visszaélést szimatoljon ott is, ahol a választók akaratának szabad és becsületes meggyőződését nem zavarta semmi, de még kevésbé kapta ezt a becses jogot azért, hogy a teremendő joggyakorlat résein bármiféle törvénytelen dolog keresztül osonjon. Igazságot és szigort vár a nemzet a Kuriától. Itélkezésének szellemétől függ a magyar parlamentarizmus jövője, a politikai közélet erkölcsi tartalma. A törvényhozás bizalommal tette le a választási bíráskodást a Kuria kezébe. A közvélemény is bizalommal reményli a nemes intenciókból fakadt törvénynek helyes elvek szerint való, pártatlan alkalmazását.

Politikai mozaik.

Budapest, november 2.

A jövő hét már a munka hete lesz. A diszmagyart levette a tisztelt Ház és készül felvenni a munkás-zubbonyt. Csak készül, mert egy kis átmenetet illendő mégis csinálni. A törvényhozás meghallgatta kellő hódolattal a király üdvözlését, most illő, hogy éppen olyan hódolattal válaszoljon is rá. Akkor, mikor a király beszélt, nem volt szava másnak, aminthogy nem is igen lehetett, mert nem is volt, aki a Ház nevében vála-

szoljon. A Ház is voltaképpen csak azóta lett *újszertelt Ház*, mert csak azóta alakult meg végképpen. A megalakulás után első dolga, hogy megadja a hódolattal teljes fogadást a felséges ur *adonisten-jére*. A trónbeszédre küldendő válaszfelirat lesz az új törvényhozás első munkája.

Szép, ünnepi munka, amelyet még nem végeznek munkás-zubbonyban. Szolennis módon, régi szokás szerint, jól megformált, alaposan meghányt-vetett írásos választ küld az országgyűlés a királynak. Ennek az ideai válaszfeliratnak, úgy hisszük, különösen szépek és lendületesnek kell majd lennie, mert az ideai trónbeszédnek az egész stílje valami másféle volt, mint az eddigieké. Még most, majd egy héttel utána is, blazirt, régi politikuskok egyre emlegetik, hogy *azon* a hangon habsburgi uralkodó nem szólt még a magyar nemzethez.

Minden jel arra vall, hogy a válaszfelirat vitája is elűtő lesz az utolsó évtizedek felirati vitáitól. Beavatott parlamenti emberek ugy hiszik, méltóságos, csendes és — rövid vita lesz. Nincsenek egyéb. Akik értenek a parlamenti kalendáriumcsináláshoz, vagy nyolc ülést számítanak rá. Azután következik majd az expozé és a költségvetés benyújtása. A költségvetés bizottsági tárgyalása alatt be fog nyújtani a kormány egy indemnit-javaslatot is, mert arra nincsen kilátás, hogy még ebben az esztendőben letárgyalja mind a két Ház a budgetet. Egészen bizonyos, hogy az indemnit simán, minden nehézség nélkül, nyilván egyetlen ülésen megszavazzák s a rákövetkező költségvetési vita sem lesz hosszú. És mindezek után lesz majd, ami már meglehetősen régen nem volt: egy rendes, kiadós *karácsonyi vakáció*.

Miközben a Ház munkára készülődik, van ideje a közfigyelemnek, hogy szétnezzon az országgyűlési pártok házatáján. És aki a pártok belső életét csak egy perre is szemügyre veszi, tanuja lehet annak a bevált igazságnak, hogy aki a más portája előtt szeret söpörni, annak mindig akad otthon egy kis igazítani valója. Az ellenzéki pártok olyan szorgalmasan söpöröttek a Lloyd-épület körül, hogy azalatt mások is észrevették, mennyire felgyülemlett itt is, ott is az ellenzéki porták előtt a söpörnivaló. Addig veszejtették össze a szabadelpártot, míg maguk gabalyodtak össze egészen alaposan.

Az Ugron-párttól nem is beszélünk. Még meg sem alakult az új ciklusra, máris elvesztette

a fejét. A régi elnöke hagyta ott először nemcsak az elnökséget, hanem a pártját is. Azután elment a vezér. Vagy nem ment el, de nem is jött közéjük. Ott van az *Ugron-párt* *Ugron* nélkül és *Bartha* nélkül. Maholnap már jóformán párt nélkül is lesz. *Slemil* az árnyékát vesztette. Az *Ugron-párt* pedig mindent elhagyott, csak az árnyéka maradt meg.

A *Kossuth-párt* nem jutott ennyire, sőt megszaporodott jó harminc fejjel. De a sokfejűség mintha itt is némi fejtelenséggel volna egybekötve. Nekünk nem fáj ugyan a Kossuth-párt feje, de mintha a Kossuth-párt fejének fájna, hogy — leszavazták. Kossuth Ferenc leszavaztásáról sokat beszélnek. Ugy fogják fel a dolgot a rossz száju emberek, hogy az a harminc függetlenségi szavazat, amely a házelnök választásánál *Komjáthy* Bélára esett, nem *Apponyi* ellen szólt, hanem *Kossuth* Ferenc ellen.

Ami pedig a néppártot illeti, ott csak azt látjuk, hogy sehol sem látjuk *Molnár* Jánost. Sem bizottságban, sem sehol, ahol a párt reprezentálta magát. Ugy tetszik, hogy ebben a párt két árnyalatának: az arisztokratikus és a papi árnyalatnak az összeütkezőse jelentkezik, még pedig az utóbbinak a vereségével.

És mialatt mindegyik ellenzéki párt így veszekszik egymás közt, egyedül a szabadelpárt mutat teljes harmóniát kifelé és befelé. Az agrárius és a merkantilista elemek milyen gyönyörűen együtt vannak például a közgazdasági bizottságban. Erről a nevezetes bizottságról ma egy hete megmondtuk előre, hogy minden igényt ki fog elégíteni és teljes meglepedést fog kelteni minden oldalon. Így is lett, hála *Szell* Kálmán mindent összegezgetni tudó szerencsés tapintatának, amely csupa finomság és csupa inspiráció. Együtt vannak mind a két áramlat legexponáltabb képviselői és nagyon meg van vele elégedve mind a két felekezet.

Méltóztatik emlékezni a három patikáros történetére? Ugy volt, hogy a község két patikárusa, mikor nesztét vette, hogy egy harmadik gyógyszerárura is készülnek koncessziót adni, ijedten szaladt a miniszterelnökhöz mint belügy-miniszterhez és a két rivális, akit ad hoc összehozott a közös veszedelem, egyértelműen előadta, hogy a község közegészségügyének romlását okozná a harmadik patika, mert ha a gyógyszerész nem tud megélni, elveszti a kedvét, elhanyagolja a hivatását és ezt persze a közegész-

tünk. A mamád aludt és mi a konyhában ültünk. Terus, édes, mondd, hogy emlékszel...

— Emlékszem.

— Esküdünk is.

Mosolyogtak erre mind a ketten s ez mutatja, hogy okos emberek voltak.

— Aztán azóta mi történt?

Terus kinyitotta a szemét, nézett, mintha az elmúlt éveket nézte volna, majd összehuzta a szempilláját, úgy gondolkodott és vállat vont.

— Igen egyszerűen mondta:

— Semmi.

— Szobaurak... semmi más?

— Szobaurak. Hol egy, hol kettő, de mindig szobaurak. És én azóta még csak szoba se tudtam állni egyetlen se.

Mintha most fedezte volna föl, hogy nini, hű volt. Olyasformát is gondolt, hogy ez nem csak rajta mult, hanem a szobaurakon is, de hát ezt meg maga előtt is hamar eltagadta. És rögtön elfogta a vágy, megkérdezni Wagner úrtól, hogy övele mi történt azóta. El is kezdte.

— Mondd csak...

De megakadt.

Egyszerre eszébe jutott, hogy hátha megházasodott Wagner ur. Tudja isten, ha úgy hallja valakitől, vagy újságban olvassa az eljegyzést, tán nem is bántotta volna a dolog. De érezte, hogy most fájna. Hogy miért, nem tudta. De fájna. És ettől a peretől fogva félt, hogy Wagner ur kérdés nélkül is mond valamit erről. Hirtelen — de már nagy zavarban így szólt:

— Hogy megy az irodája? Sok a kliens?

— Kévs. De aki van, az fizet.

Most attól félt a lány, hogy a fizetésről a

jövedelemre kerül a sor, s szó esik a családi állapotról. Érdeklődve kérdezte:

— És ha nem fizet?

Alkonyodott. A lány érezte, hogy Wagner ur keze egyre melegebb. Ugy elgondolta magában, hogy a mai este szép este. Ennyi idő után oly szép viszontlátani azt, akit valaha szeretettünk. De most már erősen bántotta a házasság ügye. Hogy egészen odasimult a fiuhoz, elgondolta: mily borzasztó volna, ha feleségéről kezdene beszélni. Titokban hirtelen egy kis imádságot mondott: „Édes jó Istenem, add, hogy Wagnernek nincs felesége, ámen”. Ezzel nyugodtabb lett. Az ügyvéd vállára hajtotta a fejét, s mintha a legtermészetesebb dolgot kérdené, szólt:

— Szeretsz még?

A fiu megeskölta.

— Igen, igen — mondta, a nélkül, hogy ajkát levette volna a lány ajkáról. Ugy suttogott, ajkát a leányra nyugtatva, egyre komolyabb izgatottsággal, nagyokat hazudta:

— Mindig, mindig rád gondoltam. Édes, édes Terus. Te drága.

Hűvös szél jött a Fereneváros felől. Egyszerre sok levél hullott le a fákról. Rájuk is hullott néhány, s ott hagyták a ruhájukon. Szép őszi kép volt.

— Te drága — mondta az ügyvéd. — Te édes. Menjünk be, mert hideg van. Te drága.

S azzal szinte fölemelte a lányt s vitte befelé, a jól ismert földszintes lakásba.

— Már nem lakunk a konyhában, — mondta a lány. — Az egyablakosba mentünk.

Bementek az egyablakosba, ahol Wagner ur nagyon elérékenyült.

— A régi asztal, — mondta. — A régi lámpa. A szekrény. Az óra...

Meggyújtották a lámpát.

— A mama csak kilenckor jön haza, Pista. Ugye, megvárja?

És az ügyvéd, mint valami szerelmes gyerek, izgatottan dadogta:

— Megvárom... itt... veled... teveled. Te édes, jó, szép kis Terus...

Azzal megölelte, úgy hogy még a térdük is összeráj, szerelmesen s csókolta a nyakát, a szemét. És a lány érezte, hogy most ő tud jobban gondolkozni, ő a higgadtabb, a kevésbé izgatott. Arra gondolt, hogy az imént imádkozott s elmosolyodott a naivságán.

Ilyen gyorsan.

És amikor visszaadta a funak a csókját s amugy lányos módra erősen átölelte a nyakát, magához huzva a fejét, szeretete volna visszaszívni az előbbi imádságát. Örömmel képzelte el otthon Wagner ur feleségét, akinek a férjét ő most itt tartja karjai között, csókolja, öleli. És kedve kerekedett megkérdezni Wagner úrtól, hogy van-e felesége. Most már jól esett volna hallania, hogy igenis van, szegény. De megjédt. Félt, hogy azt fogja mondani: nincs. Ez ez — ha nem is bántotta — de kedvetlenebbé tette volna. Nem kérdezte.

Az ügyvéd az ajtóhoz ment, ráfordította a kulcsot. S amikor kipirulva, izgatottan, furcsa tűzben égő szemmel jött vissza feléje, hogy megölelje, mondani akart valamit.

És hogy valahogy ki ne találjon sülni a nőtlensége — Terus, az okos és finomlelkű Terus a szájára tapasztotta puha, a munkától egy csöppet, de csak egy csöppet piros kezét.

UJ IDŐK.

Herczeg Ferenc lapja valóságos album-füzettel indult meg az új negyedben. Közleményeinek a gazdagsága, képeinek a szépsége révén a legnagyobb külföldi képes lapokkal kiállja a versenyt. Januárban pompás, nagyméretű, keretbe való színes képet ad teljesen díjtalanul előfizetőinek. A magyar háznak magyar művészi disze lesz ez a gyönyörű reprodukció. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona.

Előfizetheti postautalványon a kiadóhivatalnál Budapesten, Andrásy-ut 10. — Mutatványszámot kérésre szívesen küldünk.

ségügy sinyli meg. Alig távozott a kettő, jön a harmadik és imigy argumentál:

— Kegyelmes uram, a közegészségügy érdekében mulhatatlanul szükség van a harmadik gyógyszer-tárra, mert hogy most a község egészségügye rossz lábon áll, annak csak az az oka, hogy kevés a gyógyszer-tár és nincs mindig kéznél az orvosság.

A miniszterelnök kinéz erre az előszobába és véletlenül még ott találja a régi patikárosok közül az egyiket. Behívja és azt mondja:

— Az ur azt állítja, hogy azért rossz a közegészségügy, mert sok a patika, az ur meg azt mondja, az a baj, hogy kevés a patika. Kérem, uraim, ezt egyenlitsék ki valahogy egymás közt, de kérem, egyezzenek csak meg odakünn, aztán jöjjenek be újra hozzám.

Ezt mondja Széll Kálmán az agráriusoknak és merkantilistáknak is:

— Kérem, uraim, egyezzenek ki egymás közt, de nem itt, a pártban, nem is benn a Házban, hanem odakünn — a bizottságban...

Mielőtt azonban akár kiegyeznének, akár összekülönböznének, közbejön valami, ami egy kicsit bevágja az utját az összekülönbözésnek: az ismerkedő pártlakoma, régi és új képviselők, meg a bukott jelöltek is. Amazok a diadal örömeire isznak majd, emezek bufelejtőül. A rendezőség állítólag azt az újítást akarja behozni, hogy csak a bukottaknak legyen szabad tiszót mondaniok — mivelhogy ezek öt esztendőig máshol vagy sem szónokolhatnak már — de ezek közül is csak azoknak, akiknek a megválasztásuk nem volt biztos. Ugy mondják, azt akarják ezzel kerülni uton elérni, hogy egyáltalán ne legyenek felköszöntök.

BELFÖLD.

Az első kuriai tárgyalás. Az első petíció tárgyalásának napját a királyi Kuria november 30-ára tűzte ki a következő végzéssel:

Fodor József és társainak báró Gagern Miksa ellen az 1901. október 2-án Galgócson megtartott országos képviselőválasztás, illetve báró Gagern Miksa képviselővé történő megválasztása érvénytelenségének ítéleti megállapítása iránt beadott kérvényét a királyi Kuria tárgyalásra alkalmasnak találja, annak folytán tárgyalási határnapul az 1899: XV. törvényeikk 60. § a rendelkezéséhez képest, 1901. november hó 30-ik napjának délelőtti 10 óráját Budapesten, a Kuria palotájának V. tanácstermébe kitűzi és arra a feleket az 1899: XV. törvényeikk 40. §-a értelmében végzésileg és pedig kérvényezőköt igazolt meghatalmazottak, dr. Darányi Gyula ügyvéd kezeihez, a most felhívott törvényeikk 75. §-ában báró Gagern Miksát pedig a kérvény III-ad példányának saját kezeihez való kézbesítése mellett, a 74. §-ban kitelt jogkövetkezmények terhe mellett megidőzi. A m. kir. Kurának, mint az 1899: XV. törvényeikk alapján alakított bíróságnak Budapesten 1901. október 26-án tartott üléséből. Pais Andor elnök, Zachár Emil előadó.

Hasonló végzéssel tűzte ki a Kuria dr. Pavlovits Lyubomir törökbecsei képviselő mandátuma ellen beadott második petíció tárgyalását december 7-ére. Előadó Fittler Imre bíró lesz.

A kereskedelmi törvény revíziója. A Politikai Értesítő jelenti: Az ország kereskedelmi és iparkamarái már kebelükben megalakították azokat a szakbizottságokat, melyek véleményét vannak hivatalosítani a kereskedelmi miniszterrel a kereskedelmi törvény revíziójára vonatkozólag leérkezett tervezetről. E szakbizottságok most lehetőleg egyidejűleg megkezdik a tanácskozást, s véleményüket záros határidőn belül felterjesztik a kereskedelemügyi minisztériumba, melynek kodifikáló osztálya az elfogadható vélemények

tekintetbe vételével fogja a kereskedelmi törvény revíziójára vonatkozó törvényjavaslatot kidolgozni.

Újabb petíciók. Ma négy új petíció érkezett be a Kuria iktató-hivatalába és pedig dr. Baghy Béla kunszentmártoni, dr. Samassa János kápolnai, Szentiványi Gyula aranyos-medgyesi és Bedő Albert székely-keresztúri képviselők mandátuma ellen. A dorogi kerületben október 18-án megtartott pótválasztás alkalmával kisebbségben maradt néppárti jelölt, bonyhádi Percezel Béla pártihelyi kérvénnyel támadják meg Saacelláry György szabadalvőpárti képviselő mandátumát. Megtámadják az ó-becsei mandátumot is. Ó-Becsen tudvalevőleg hatan is küzdöttek a képviselői mandátumért s pótválasztásra kerülvén a dolog, Radovanovics György és Grünbaum Pál közt folyt a küzdelem, mely Grünbaum vereségével végződött. Radovanovics mandátumát — állítólag elkövetett vesztegetések és erőszakoskodások címén — mint Ó-Becseről írják, megfogják támadni.

A Kuriához benyújtott petíciókkal az eljárás a következő: Mindenekelőtt másolatokat készítenek a benyújtott aktákról, amelyből egy példányt a Kuria, egyet a képviselőhöz és egyet az illető képviselő kap. Ezután nyilvános tárgyalást tűz ki a Kuria, melynek eredményeképpen vagy elutasítja a kérvényezőköt, vagy vizsgálat tárgyává teszi a petíciót, vagy megsemmisíti. Vizsgálat elrendelése esetén az illetékes tábláról, hova a kerület tartozik, egy táblabírót küldenek ki és a vizsgálat megejtése után ismét nyilvános tárgyalást rendelnek el, melynek befejeztével a Kuria meghozza ítéletét.

Az Ugron-párt érkekezlete. Az Ugron-párt Szederkényi Nándor elnöke alatt 4-ikén, hétfőn délután 5 órakor Teréz-kört 19. szám alatt érkekezletet tart, amelynek a választelirat lesz a tárgya.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség	56—12
Kiadóhivatal	54—39

KÜLFÖLD.

A szultán és a megszállott tartományok. Kié a felségjog Boszniában és Hercegovinában? Ez a kérdés most egy alárendelt jelentőségű esetből kifolyólag aktuális lett és Ausztria-Magyarország és Törökország kormányait egyként foglalkoztatja. A kérdés felmerülésének oka a boszniai és hercegovinai mohamedánoknak kivándorlása. Ezek az elégedetlen kivándorlók Raguzában szállanak hajóra és utlevélüket a raguzai török konzulnál, Jusuf efendinél láttamoztatják. Az osztrák hatóságok azonban ezt sérelmesnek találták és ezeket az utleveleket megsemmisítvén, kényszerítették a mohamedánokat, hogy térjenek vissza Bosznia-Hercegovinába. Ennek következtében a raguzai török konzul értekezletre hívta magához Achmed Felzi basát, a cetinjei török diplomáciai képviselőt és Ferkis basát, az albániai török császári biztost. Az értekezleten kimondták, hogy Bosznia és Hercegovina még mindig a porta fennhatósága alá tartozik s így a török konzulnak jogában van az utleveleket láttamozni. A konzul egyébként Konstantinápolyból azt az utasítást kapta, hogy továbbra is gyakorolja ezt a jogot, mert ebben a láttamozásban nyer kifejezést a szultánnak az okkupált tartományok felett való felségjoga. Erről az elhatározásról értesítették az osztrák-magyar külügyi kormányt.

Mandsuorszag sorsa. Mandsuorszagról meg egyre folynak a tárgyalások Oroszország és Kína közt, amit most megnehezít Lihung-Csang betegekedése. Az öreg államférfiú két nap óta tudóvérében szenved. A kínai hivatalnokok mind ellenzik, hogy Kína engedményeket tegyen Oroszországnak, mert attól tartanak, hogy ha ilyen szerződést kötnek, a többi hatalmasság is előnyöket követel.

Jezsuitajárás. Amitől a francia egyesületi törvény életbeléptetések sokan tartottak, ime ténynyé válik; a jezsuiták megkezdik vándorlásukat kelet felé. A mi országunk határai közé már befészkelték magukat: templomuk és házuk most épül Zágrábban. Lassu Ausztrivargásuk egyik tünete, hogy most megint Ausztriában telepedik le egy csoportjuk. Egy párisi távirat szerint ugyanis

a francia jezsuitáknak egy csoportja megvette gróf Clam-Gallasnak Reichenberg mellett levő kastélyát, amelyet kolostorrá alakítanak át.

Nagy boer győzelem.

Budapest, november 2.

Az angol hadügyminiszter minden fegyverfogható embert le akar küldeni Délafrikába. A connaughti herceg már el is indult huszárezredével. Ezek a legujabb, kétségbeesett hadügyi intézkedések, amelyekre az angol kormányt a boeroknak egy újabb, meglepő haditette kényszerítette. A boerok teljesen megsemmisítették egy angol dandárt, nagy mennyiségű hadiszert, ágyut, és pusztát ejtettek zsákmányul s néhány száz angol katonát elfogtak. Ez a dolog nem kíván külön kommentárt; hiszen három év óta megszakították már, hogy az angol csapatokat folyvást érik ilyen katasztrófák. De hogy éppen Transvaalban, melyet a magukénak neveznek, két vasutvonal közt, mely az ő birtokukban van, lephette meg az angolokat egy akkora boer haderő, amelynek nem tudtak ellentálni, ez mégis különös, s ez az eset a legsúlyosabb ítélet az angol hadsereg hírszolgálati rendszerére s egész hadviselésére, kivált ha még hozzáveszszük, hogy minden valószínűség szerint az a Botha verte meg őket, akiről azt híresztelték, hogy északra menekült és csapata szétoszlott.

London, november 2.

Lord Kitchener a következőket táviratozza tegnapi kelettel:

Eppen most egy kemény támadásról értesülök, amelyet Betheltől északnyugatra, Berkenlaage mellett, Benson hadoszlopának utóhada ellen sűrű ködben intéztek. Az ellenség, amelynek körülbelül ezer embere volt, hatalmába kerítette az utóhad ágyuit, de nem tudom, hogy el is vitte-e őket. Azt hiszem, hogy veszteségünk nagy. Benson ezredes behalt sebeibe. Ma odaérkezik egy segítőoszlop.

Egy újabb táviratban ezt jelenti Kitchener: Barter ezredes korán reggel elérte Benson oszlopát, a nélkül, hogy ellentállásra bukkantak volna. Azt jelenti, hogy az utóhad vesztesége Benson ezredesen kívül a következő volt:

Elesett 8 tiszet és 53 katona.

Megsebesült 13 tiszet és 156 katona.

A harc nagyon rövid távolságról s mindkét részről nagyon hevesen folyt. Az ellenség visszavonult kelet felé. Az ő részén is nagyok a veszteségek. Kitchener hozzáteszi, hogy nézete szerint az angolok visszafogták a két ágyut.

London, november 2.

Smuts kommandója október 31-én Bethel mellett teljesen megsemmisítette Benson dandárát. Az egész dandár vagy elesett, vagy fogságba került. A boerok elvettek az angoloktól két ágyut, hétszáz pusztát, hat hadiszeres kocsi és renkívül sok eleséget. A harc csak rövid, de nagyon heves volt. A boerok lesből löttek s az ő veszteségük aránylag nagyon csekély. Az angolok, akik nem tudtak a boerok pusztító tüzeinek ellenállni, fél óra mulva kiváltak a fehér lobogót s föltartották a kezöket. Az angol hadoszlop összes tisztjei elesetek vagy megsebesültek. Ötszáznál több angol katona fogságba esett.

London, november 2.

Az a hely, ahol Benson seregét oly nagy vereség érte, Johannesburgtól keletre, Middleburg és Standerton között a natáli vasut mentén van. Botha ezrelt két héttel seregével ezen a vidéken volt. Az angol lapok tudvalevőleg akkor azt jelentették, hogy Botha észak felé menekült s hogy kommandóját fölsozlatta. Ez a legujabb csata azt bizonyítja, hogy az angol lapok közlése nem felelt meg a valóságnak, sőt nagyon valószínű, hogy Botha maga volt az, aki Benson hadoszlopát megsemmisítette.

London, november 2.

Arthur connaughti herceg azt a parancsot kapta, hogy huszárezredével azonnal induljon a dél-afrikai harclétre. Az angol hadügyminisztérium kiadta rendelkezlen, hogy minden fegyverfogható ember készenlétben legyen arra az eshetőségre, hogy karácsonyig le kell menniük Délafrikába.

Az előkelő uri közönség figyelmébe

Angol ruhabérleti osztályunkat.

Próbabélyeg szivesen készítünk.

SCHNELLER és KOZMA, VII. kerület, Royal-szálló.

ajánljuk a modernkor minden kívánalmainak megfelelő és célszerű

Általánosan elismert elegáns szabás és remek kidolgozás. Nagy raktár tisztán angol és skót különlegességekben. Képekkel ellátott teljes prospektust és mintákat kívánatra bérmentve küldünk. Mértékű barmtyú öltöny elegáns.

London, november 2.

Az ir nacionalisták a galwayi kerületben egy Lynch Arthur nevű honfitársukat akarják fölléptetni képviselőnek. Lynch, aki jónévi költő és regényíró, eddig a boerok soraiban küzdött az angolok ellen, mint a második ir dandár parancsnoka. Lynch azonban alig foglathatja el megválasztása esetén helyét, mert ha elfogják, úgy Kitchener proklamációja értelmében agyon fogják löni. Ez már a második inzultusa az irnek az angolok ellen. Az első az volt, amikor Dublin város Krügeret diszpolgárnak akarta választani.

London, november 2.

Botha Lajosnak Natál határán végzett operációjáról Bennet Burleigh, a Daily Telegraph haditudósítója levelet irt lapjának DeJagersdriúthól. Leírja ebben Lord Kitchener nagyszabású előkészületeit, hogy Botha támadását megakadályozza. Több mint 40.000 embert koncentrált Kitchener a Buffaló folyónál Walter Kitchener, Clemens, Bruce Hamilton és más tábornokok parancsnoksága és Lytleton tábornok főparancsnoksága alatt. Főadatuk volt Bothát megállítani, vagy ha ez a kommandókat apró csapatokra osztaná fel, ezeknek oly veszteséget okozni, hogy felér en egy teljes vereséggel. Elmondja ezután a levele, hogy Botha kommandójával együtt egy hónap lotorgása előtt Kitchener fogságában lesz. S ma Botha miután az az angoloknak érzékeny veszteségeket okozott, ismét Ermeo kerületben van. Ha csak azt tekintjük, hogy Kitchener serege egy nagy részének mozgósítására birta ez által óriási faramadalmakat és strapáciákat okozva az amugy is már fáradt angol csapatoknak, már ez is fél győzelemszámba megy.

London, november 2.

A hadügyi hivatal közli, hogy a Berkenlaagte melletti ütközetben még két tiszt elesett és egy sebesült tiszt meghalt. Továbbá még két tiszt megsebesült.

Brüsszel, november 2.

A boer követségen közlik, hogy a boer vezérfiúk részéről folytatott tárgyalások a németalföldi kormány békeakciójával függnek össze.

Brüsszel, november 2.

Leyds legközelebb újra tiltakozni fog az osztrák-magyar és az orosz kormánytól a déliafrikai löszállítás ellen.

Hága november 2.

Fischer, Wohnerans és Wessels ma Bishotennel Hilversumba utaztak, ahol tegnap este óta Leyds is időzik és ma Krügerrel értekeztek.

A francia flottatüntetés.

Budapest, november 2.

Csakugyan abban maradt-e a francia flottatüntetés, vagy mégis megszűn-e, eafflelt vitatkoznak ma Páris utcáin és társaságaiban. Nem tudja senki bizonyosan, vajjon Caillard ellentengernagy hajóhadosztálya is visszatért-e Toulonba a középtengeri flottával. Ennek a hajóhadosztálynak lett volna ugyanis a rendeltetése, hogy elszakadván a Maigret admirális által vezényelt középtengeri flottától, Mitilenebe menjen. A lapok is összevissza írják és még annak a főtvevésnek is kifejezést adnak, hogy a kormány soha sem vette komolyan a flottatüntetés tervét. A közvélemény különben igen különféle érzéssel nézi a Waldeck-Rousseau-kormány erősködését Törökországgal szemben és sokan vannak, akik azt hiszik, hogy az egész diplomáciai akciónak célja hangulatcsinálás a közleledő általános képviselőválasztásra. Konstantinápolyi jelentések szerint a szultán újból megígérte Lorandó követelésének kifizetését hamarostul, ami ha megtörténik, akkor befejezést nyer az egész török-francia incidens. A Gaulois hasonló értesülést közöl, amelyet azonban eddig hivatalosan nem erősítettek meg. A lapok általában ellentmondó híreket hoznak a török vizeken való flottademonstráció céljáról. Az Echo de Paris azt mondja, hogy a flotta mégis el fogja foglalni az egyik íóni szigetét.

Páris, november 2.

Konstantinápolyból ma délelőtt érkezett jelentések szerint a francia hajóosztály kiküldetésének pusztja híre elegendő volt arra, hogy a portát meggyőzze, hogy a halogatások órája lejárt és hogy a kormánynak erősen eltökélt szándéka Törökországot kötelezettségei teljesítésére kényszeríteni. A porta, mihelyt Franciaország elhatározásáról értesült, táviratilag értesítette Delcassé külügyminisztert, hogy a Lorandó-ügyet ugyanolyan módon rendezte, mint már előbb a Ubani-ügyet. E jelentés szerint a szultán aláírt egy iradé, amely elismeri Lorandó követelését abban az összegben, amelyet Franciaország megállapított. Most még csak az van hátra, hogy a porta elegendő biztosítékot adjon a fizetések teljesítésére néze.

Caillard hajóosztálya most már utban van és a kormány, ha visszarendeli a hajókat, nem érheti be pusztja ígéretekkel, amelyeket ritkán szoktak teljesíteni. A mellett a Lorandó-ügy nem egyetlen tárgya Franciaország követeléseinek. A francia kormány a francia hajóknak a török vizeken való megjelenését arra fogja felhasználni, hogy a rakpart-kérdésen és a Lorandó-ügyön kívül még több más vitás kérdést is rendezzen. Természetesen nem területátengedésről, sem a keleti kérdésnek valamely alakban való felvetéséről nincs szó, hanem csak arról, hogy megakadályozzák a Franciaország jogaival és méltóságával ellenkező cselekmények ismétlődését, amilyen legutóbb is a diplomáciai postaküldemények lefoglalása volt.

Páris, november 2.

Delcassé külügyminiszter ma délelőtt az-Eliséepalotába és azután a belügyminisztériumba ment, hogy Loubet köztársasági elnökkel és Waldeck-Rousseau miniszterelnökkel konferáljon és őket a francia-török kérdés aljáról tájékoztassa. Lenessan tengerészeti miniszter ma délelőtt szintén tanácskozott a miniszterelnökkel.

Páris, november 2.

A Havas-ügynökség jelenti Konstantinápolyból mai ketettel: A Lorandó-ügy rögtönös rendezésére vonatkozó ajánlat hivatalos formában a szultántól ered. Eddigél az új tárgyalásokat halogatásnak tekintik, mert komoly garanciát még nem ajánlottak.

Páris, november 2.

A konstantinápolyi francia ügyvivő az éjszaka táviratilag jelentette Delcassé külügyminiszternek, hogy a porta egy iradéban Lorandó követelését 84.400 török fontban állapította meg. Ezzel a konfliktus még nincs elintézve, mert ezzel kapcsolatban diplomáciai megjegyzésváltás lesz a francia alattvalóknak tojtonos zaklatása miatt.

London, november 2.

A Reuter-ügynökségnek jelenti Párisból mai kelettel: Ma délelőtt a török nagykövetség első titkára meglátogatta Delcassé külügyminisztert és hivatalosan közölte vele, hogy a szultán Lorandó követelését, valamint a többi követeléseket is azonnal el fogja intézni, ha a francia hajórajt visszavonják. Erre Delcassé Bapst konstantinápolyi nagykövetségi tanácsost utasította, hogy kérdezze meg a szultánt, hogy mily garanciákat nyújt az ígért teljesítés tekintetében. A vitás ügy kimenetelét most teljesen a szultán kezében van. Kevésbé valószínű azonban, hogy valamely kielégítő válasz kellő időben eljut Delcassé külügyminiszterhez, úgy hogy még lehetővé tegye neki, hogy a Caillard tengernagynak adott utasításokat visszavonja.

HIREK.

Viaskodás egy sirdomb körül.

Jókai Mór a felesége koszoruját tette halottak napjára első hitvese, Jókainé Laborfalvy Róza sírhalmára. Kegyeletes cselekedet volt.

Feszty Árpádné pedig széttépte ezt a koszorút.

Nem mi ránk tartozik, hogy kegyetlenek mondjuk ezt a cselekedetét. Asszonyok tetteit csak akkor bíráljuk, ha jók, ha az asszonyi szív melege árad belőlük s ha azt a nemesítő példát gombolyíthatjuk le belőlük, melyből tiszteletet tanulnak férfaink s lelkesedést merítenek asszonyaink. A sirdomb körül esatázó asszony nem a mi ideálunk, s aki az élőkkel a holtak útján viaskodik, nem az a példandó asszony, akinek tetteiből mi férfiak tiszteletet s asszonyaink lelkesedést tanulhatnánk.

A szétszakgatott koszorút azonban illik, hogy újból összekössük, lehajoljunk a földre s főszedve őket a temető sarából, újból összefonjuk s visszahelyezzük arra a sírhalmra, melyhez immár sokkal nagyobb jussunk van, mint az asszonyos viaskodás szenvedelméitől elvakult gyermeknek. Esír melyében nemzeti művészetünk nagy alakjának s nemzet irodalmunk legnagyobb mesterének hitvese porlad. A szalagra pedig, melyet az élők gyűlölete tépdesett meg, új feliratát írjuk a közvéleménynek, panaszos jajongását egy egész nemzetnek, mely még mindig azt követeli, hogy temetőiben esőndesen, áhitattal s a halál iránt érzett mélységes tisztelettel járjanak az élők.

A családi élet magánügyeihez semmi közünk, de a botrány, mely a sirdomb körül, széttéptett virágok s haligató ciprusok közt burjánzik föl, fájó jogot ad arra, hogy meg-sirassuk azt a pillanatot, melyben a közélet eseményeinek bírálóivá szegődtünk.

A gyermeksvir olykor épp oly mélyen alszik, mint ahogy a halottak alusznak. Vagy nem a gyermek tépte le a koszorút arról a sírról? A hála az iránt, aki az árvát felnevelte, szintén meghalt? S a tisztelet az iránt, akit egy egész nemzet tisztel, aki egy nemzet kulturájának uttörő óriása volt, az is meghalt? Csak az asszonyi, vak gyűlölködés az egyetlen, amely viaskodik, esatázik, él s életéről ott ad számot, ott jelentkezik a nyilvánosság előtt, ott hívja ki a közvéleményt, ahol a halál van s ahol esőndes imádságát zavarja meg azoknak, kik a zokogó emlékezés óráit töltik szeretteik szellemével?

Kik állanak szemben itt? Egy ember, aki koszorút hoz és akinek kegyelet van a szívében, s egy asszony, aki koszorút szakgat szét s eltiporja a saját kegyeletével együtt egy egész országot. S ez az asszony nem elégszik meg evel az ellenféllel, még oda áll a sírhalom elé is s szembeszáll avval is? Az ilyen esatában csak az asszony lehet a vesztes s az asszonyi gyöngédség, a gyermeki hála ideáljainak érdekében is, kell, hogy nagy legyen az ő vesztesége.

A közvélemény kegyeletes kézzel kötözi össze az eltéptett koszorút s őri azon a helyen, melyhez esőndes áhitattal, nemes érzésekkel, az emlékezés megszentelt óráiban szabad csak lépni, akkor is esőndben, lábujjhegyen, mert számüzve van onnan a szilaj szenvedély, a beteges gyűlölködés és kicsinyes asszonyi bosszu.

A pinczehelyi beteg.

A pinczehelyi beteg: — Rátkay László. A Felhő Klára írja.

Hallom róla, hogy beteg, levette lábáról a pinczehelyi választás. Hogy a tiszta választások korszakában éppen az ő mandátumához kellett vérenek tapadnia! Ó, aki álmódzott ugyan verseiben vérrózsákról, de úgy, hogy a maga szívének vérével fösszen rózsákat a szentelt magyar rögre; ő, aki poéta-lelkének szelidségében még a kigondolt alakjainak vérével is mindig kiméletes volt s a szegény Viola sem megölni — ő vele kell megessnie, hogy az egyetlen véres mandátum neki jut. S ő azt most vegye a kezébe, menjen föl vele az ország házába s adja át, mondván:

— Ime, az én lelkemhez nőtt népem ilyen mandátummal ajándékozott meg engem!

Szegény, becsületes, fehérlelkű Rátkay László! El tudom képzelni, hogy álmokat lát ébren s az ő drámáiról szinte meg segít az álmoknak, hogy mentül hatásosabb rendben, mentül gyilkosabb erővel sorjázzanak el lelke előtt a víziók. Kis dolgozószobájában remetéskedvén, látja az áldozatokat, kiknek vére omlott a választás miatt, látja a vért, mely mandátumához tapad, látja az eljövendő időket, mikor a krónikások beszélni és írni fognak az első tiszta választásokról s mindnyáján emlegetni fogják, hogy négy száznál több mandátum közül csak egyetlenegyhez tapadt vér: — éppen az övéhez. A jövőbe is néz a beteg poéta, vagy éppen azért beteg, mert a jövőbe is néz. Erzekény lelkében két szomorú nótá rezdül: az egyik elsírja, hogy ártatlan vérenek kellett omolnia, a másik elzokogja, hogy az az ártatlan vér fölfreesont szegény fehérlelkű poéta arcába s égeti, mint a tüzláng. Ha júliusi nap égetné a magyar földet: — az én kedves, fehér poétám akkor is reszketne, mert drága neki a magyar vér s csak úgy nem volna elég drága, ha a hazáért kellene áldozni. Akkor még a saját szívet is megnyitná: — minden csöpp véréért a hazáért.

Vajjon kezébe fogta-e már azt a mandátumot?

Nem hiszem. Ha igen, le is tette gyor-

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Az egyes adók reformja.** *Fejér Miklós* tollából érdekes tanulmány jelent meg az adóreform-kérdésről, mely iránt nemcsak a kormány és parlament, hanem a társadalom legszélesebb rétegeiben is nagy mértékben érdeklődnek. *Fejér Miklós*, mint volt államtitkár, nagy szolgálatot tesz az ügynek, amikor véleményét, melyet különben a kormány által egybeírott anketén is képviselt, most teljes részletességgel közlésezi és nyilvános bírálat alá vonja azt a memorandumot, mely az anketé tárgyalásának alapjait szolgáltatja. *Fejér* a személyes jövedelmi adó alapján áll és e pontban teljesen egyetért a Wekerle-féle memorandummal; sok tekintetben azonban ettől eltérő, külön álláspontot foglal el, s a méltányosság, a teherviselési képesség és az állambiztosítás egyensúlyának tekintetbe vételét kívánja. Tanulmánya éppúgy világos fejtetéseivel, mint a kérdések mindenki számára való fontosságánál fogva általános érdeklődésre tartat számot. A könyv az Athenaeumnál jelent meg, ára egy korona husz fillér.

○ **Az új idők** legújabb számában két nagyon érdekes cikk jelent meg. Az egyik *Deák Ferenc* képméről szól, s *Csoőr Gáspár* tollából való. A másikban pedig *Frielle Kornélia*, a Nemzeti Színház nagy művésznője ir. Reminiscenciákat, amelyek egy részét mi- pünk más helyen közöljük. Van ebben a számban azoktól is novella *Mankóczy Kálmán*tól, a napokban megjelent kedves írójáról. *Malonyai Dezső* folytatja regényét *Balla Miklós, Sánta Károly és Dömötör Pál* versenyt írtak. *Kacsányi Ödön* festőművészek egy fatusi részletet ábrázoló rendkívül szép raža gazdagítja a számot, van aztán egy alkalmi rajz *Stein János* festőművésztől. Azoktól is kép kép szól a hét nevezetességéről. *Herzeg Ferenc* kitűnő hetilapjára a kiadókban (Andrássy-ut 10.) lehet előfizetni negyedére négy koronával, s a kiadóhivatal szivesen küld dímentesen mutatónyiszmatot is.

○ **A régi Buda és Pest művészete a közép-korban.** *Daránd Kornél*, kinek csak nemrégiben jelent meg *Művészettörténeti korrakok* című két kötetes munkája, ma újabb könyvet jelenik meg a könyvtárolóban. Új munkája mai fővárosunk épüzetit, művészeti épületeinek helyét határozza meg történelmi adatok alapján. A régi Buda és Pest meglevő emlékeinek pedig nagy tudással és a tárgy iránt tanúsított szeretettel egybegyűjtött történetét tárgyalja. Részletesen foglalkozik Buda és Pest, valamint a közvetlen közelében elterült falvak középkori templomainak helyével és történetével. Bővebben tárgyalja a Margitszigeten volt épületek történetét és igyekszik a sziget történetével foglalkozók szétágazó véleményeiből az igaz utat megállapítani. Ő-Buda középkori templomainak ismertetése mellett kiváló gondot fordít e városrész hanyatlásának okait és a mostani Buda fejlődését tárgyaló részre. Divald műveiből közel negyven monumentális épületeiről szerzünk tudomást, melyek székesfővárosunk mai jobbparti részében állottak. A könyv negyedik részében Buda várának és külvárosainak egyházi építészetét tárgyalja *Zsigmond koráig*. A könyv a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában jelent meg.

○ **Uj pedagógiai lap.** Német és francia nyelven pedagógiai szemle jelent meg Budapesten. A címe: *Ungarische Pädagogische Revue (Revue Pédagogique Hongroise)*. Főszerkesztője *Kemény Fr.*, szerkesztője *Szöllösi Jenő*. A lap célja, mint az első szám bevezető cikke kifejti, az, hogy oktatási és kulturális viszonyainkat a külfölddel megismeresse, amely sok tekintetben még hiányosan, vagy tévesen van tájékozva az irányban Magyarország felől. A lap előfizetési ára egy évre hat korona, illetőleg hat márká, hat frank. A szerkesztőség és kiadóhivatal József-utca 54-ik szám alatt van.

○ **Journal de Budapest.** *Salamon Ödön* jeles írójárunk francia hetilapjának második száma rendkívül érdekes és változatos tartalommal jelent meg. Napi krónika, aktuális események, érdekes hírek a társaságból és a művészi életből, finom megfigyelések stb. a tartalma a kitűnő hetilapnak, amely nemcsak francia nyelven, de francia szellemben is van szerkesztve. A lap előfizetési ára egy évre tíz korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Kossuth Lajos-utca 14—16. szám alatt van.

○ **Tejgazdasági zsebnaptár.** Szerkesztői és kiadói: *Jeszenszky Pál*, az OMGE titkára. A minap jelent meg a *Tejgazdasági Zsebnaptár*-nak az 1902-ik évre szóló száma. A Magyarországon napról-napra szaporodó tejgazdaságok egyrészt bizonyítékai annak hogy a modern gazdaságok legszámottevőbb tényezői, másrészt igen fontos faktoral a közéletmezésnek is s így azoknak megőrzése, kezelése rendkívül fontos. Az állattenyésztés és a szorosra vett tejkészítés körébe való teoretikus és gyakorlati ismeretek mellett a tejgazdaságot a legközölsőbb érintők számára is a tejkészítéssel, szállítással stb. körébe tartozó tudnivalók szükségére merül föl lépten-nyomon a tejgazdaságok terén. Mindezeket a tudnivalókat könnyen áttekinthető alakban a *Tejgazdasági Naptár*-ban megtalálhatók, amely egyszerűen nékülözhetetlen segéd-könyve a tehenészettulajdonosoknak. A tetszetősen előállított naptár ára ajánlott küldéssel 3 korona 30 fillér.

○ **Szeptember.** Ez alatt a cím alatt adja ki karácsonyra legújabb verseit *Pásztor Árpád*, az ifjabb költői nemzedéknek ez a nagytehetségű tagja, akinek sok gyönyörű versével a *Budapesti Napló* hasábjain ismerkedett meg a közönség. A szenális poéta mély és formailag nagytekélyű költészetének sok a barátja, aki bizonyára ezt az új kötetet is sok szeretettel fogadja. A kötet előfizetési ára 2 korona, és a szerző címére Koronaherceg-utca 10. II. 19. alá küldendő.

○ **Az új magyar parlament.** Ez alatt a cím alatt dr. *Török Sándor* budapesti ügyvéd szerkesztése alatt diszunka fog megjelenni, amely két részben a főrendiház és a képviselőház tagjait fogja bemutatni írásban és képmén. A munka első sorban a parlament tagjai számára készül, de klubok, olvasókörök is hasznát vehetik. A munkának kétféle kiadása lesz: hetven koronás és száz koronás. Az érdeklődők felvilágosítást kaphatnak a szerkesztőnél (Nagykoronau-tca 8.)

SPORT.

○ **Kitiltás.** Most, hogy a holnapi nappal vége a turfeszénaiók, következnek az igazi turfeszénaiók. Prudames halála mellett a másik szenzáció a bécsi Jockey Klub vizsgálata, melyet *San Jago* gyanus futásai miatt *manager, Kutschenbach* Sándor, trainerje *Hansi* és jockeyja, *Bulford* ellen indított. *San Jago* ugyanis a múlt héten könnyen nyert egy versenyt jó lovak ellen, azután *Bulford* alatt utolsó lett rossz lovak ellen, s a közvetlenül rákövetkező versenyen meging könnyen győzött le egy lovászfiú alatt igen jó társaságot. A vizsgálat, mint bécsi tudósítónk távirata jelenti, súlyos ítélettel végződött, mert *Bulford* jockeynek értésére adták, hogy próbálkozzék más országban megélni, *Hansi* trainer pedig szigorúan megintették. Sajnálatos, hogy a manager instrukciójának tisztességben megőrzését derék trainer iszza meg a levét, aki mindenestre logtávolabb áll a ló pullosától. *San Jago* a százbereki ménésű, illetőleg dr. *Kolmer Adolff*, de külön ki kell emelni, hogy e közbeesülések örvendő sportsman abszolút nem folyik be istállója vezetésébe, s hogy ezt teljesen *Kutschenbach* Sándor végzi. Az esetnek még valószínűleg lesz folytatása is.

○ **Az Országos Tornaszövetség** ma *Berzeviczy* Albert elnöke alatt ülést tartott, melyen a Beszterceházi Sportklubot és a Pécsi Polgári Tornaegetletet tagjai sorába foglalta; a szövetség tagjainak száma ezzel 41-re emelkedett. Elhatározták továbbá, hogy a szövetség jövő évi ünnepét Beszterceházyán tartja meg, s ennek rendezésére tölkei az ottani sportklubot. Elismerést szavaztak azután a Budai Tornaegetletnek, az idei szövetségi ünnepély sikerült rendezéséért. A Vetsy-eméldijra eddigelő 1200 korona folyt be, melyhez a Vetsy-család 400 koronával járult; elhatározták a gyűjtés folytatását, és hogy a begyűlt összegből alakítandó díjak a négy évente tartandó országos szövetségi ünnepélyen lesznek kifizetve.

○ **Football-match.** A híres prágai football-csapat, a Slavia, holnap délután mérkőzik a millenniumi pályán a *Műegyetemi Football-Club* legjobb csapatával. Az érdekes küzdelem bizonyára nagy közönséget érdekel, annál is inkább, mert a műegyetemiek az utóbbi időben igen megjavultak s bizonyára méltók a Slaviához. A csapatok beosztása a következő:

Műegyetemi Football-Club
(vörös-fekete)

Kapuvéd:	Lill K.	Reiner
Hátvéd:	Durand	Gillemot
Fedezetek:	Tibor	Wagner
Csatárok:	Niessner	Barth
	Missky	Friedrich
	Borbás	
Csatárok:	Hausnejd	Yenny
Fedezetek:	Sztetzer	Stary
Hátvéd:	Baumruck	
Kapuvéd:	Krysz	Brezina
	Pressler	
	Vesely	Pacet
	Susteru	

Sportovní Klub „Slavia“
(vörös-fehér)

○ **Prudames meghalt.** A szőke, szeplos arcu, visszszemű *Prudames* nincs többé. A minapi baleset életébe került az ügyes jockeynek, ki két esztendő alatt istállófuból a legjobb lovasok közé küzdött fel magát. Izgalmas finishek, ekesevődött harcok hőse volt s akármilyen rossz lovon ült is, mindenki számításba vette, mert hajh! Prudames nem egyszer mutatta meg, hogy lesznek utolsóból az első. Mint *Rumboldot* és *Valaseket*, a kis, könnyű angol gyereket szintén eltemetik Bécsben s holnap, vagy holnapután a bécsi arisztokrácia meg fog jelenni egy kopszonál s elsirat egy senkit, semmit, aki játéka volt neki, akit szórákozásra használt s aki meghalt érte. A versenynek vége, Prudames oéhoz ért!

○ **Lóversenyek.** Hiába hull a falevél, hiába zug végig az őszi szél a tarlón, a lóverseny él és virágzik. Eő vagy derű, szárazság vagy sár, mind

nem árt a versenyeknek s meeting vagy pómeeting egyformán elviszi az emberek pénzét. *Alag, Bécs, Pardubitz* szőlítják küzdelemben a telivéreket s a monarchia három helyén is lecsapódó startzászló bizonyítja, hogy közel már a téli meetingek ideje. Alagon a *Drag hunt steeplechase*, *Pardubitzban* a régi, híres, de immár jelentőségét veszített *Nagy akadály*, Bécsben pedig éppenséggel semmi sem teszi érdekessé az őszi pót- és nem pót meetingeket. *Pardubitzban* *May be* és *Magyaróvár* a komoly konkurrensok, a többi versenyre pedig jelöltjeink:

Alagon.

- I. *Vieux garçon*—*Krausz Ist.*
- II. *Kosmopolit*—*Sári volt a neve*
- III. *Álmom*—*Querida*
- IV. *Palliard*—*Zemir*
- V. *Kendőző*—*Divonne*
- VI. *Famulus*—*Prima.*

Bécsre.

- I. *Hosi*—*Zsupánka*
- II. *Sarkantyú*—*Allerweil fidel*
- III. *Glory*—*Carmin*
- IV. *Minta*—*Aventure*
- V. *Quota*—*Ponyvassý*
- VI. *Via appia*—*Mustica*
- VII. *Ne engedj*—*Rózsa Lili.*

○ **Pardubitz.** A végleg elzüllött esch versenyternek, Pardubitznak, holnap lesz egyetlen napos meetinge. A program maga nem is olyan borzasztó, mint a nyitások híre volt, mert néhány istálló kitétt magáért, hogy a versenyekben legalább fusson néhány ló, ha már ember alig is lesz jelen. Maga a nagy pardubitz akadályverseny számot tevő turfeszénaiók igérkezik. Két német ló fut érte: *Rote Tante* és *Slava*, mely utóbbi tavaly is nyerő volt, de disqualifikáltak. Minthogy tavaly keresztülfutott *Slava* az ördögiesen veszedelmes pályán, alighanem holnap is ő lesz a nyerő, mert itt nem annyira a jó futás mint a biztos ugrás az irányadó. Legkomolyabb ellenfele *Magyarád* és a Geiszt-féle *May be*. A többi versenyek már apróságok s alábbi tippsjek utalunk:

- I. *Orestes*—*Kigrádic*
- II. *Slava*—*Magyarád*—*May be*
- III. *Teuff Teuff*—*Rikkants*
- IV. *Jessy*—*Savoyard*
- V. *Vendél*—*Jourfax.*

○ **A bécsi és az algi lóversenyek eredményét** a budapesti sportközönség leghamarabb és legmegbízhatóbban a *Telefon Hírműködő* utján tudja meg, meri a Hírműködő küldött tudósítóinak telefonjelentései alapján már a korai délutáni órákban követésnyelüket részletes eredményt olvasata fel a futamok lefolyásától. A versenyeredmények felolvasására kétfézeres riadójellet hívja fel előfizetői figyelmét a beszélt újság.

Nyiltér.

Osztálysorsjegyek

a most kezdődő I. húzáshoz eredeti áron kaphatók:

$\frac{1}{4}$ sorsjegy	12 kor.	$\frac{1}{4}$ sorsjegy	3.—kor.
$\frac{1}{2}$ "	6 kor.	"	1.50 "

Mercurbank

BUDAPEST, IV. ker., Váci-utca 37. sz.

Vevőinknek eddig már több mint
10 millió korona nyeresényt fizettünk ki.

Teljes titoktartás biztosított.

Leghatásosabb
VERSES
Guber
arzenes viz
vannak
női betegségek
ideg- s bőrbeteg-
ségek stb. ellen.

Kapható az összes árványviz-üzletben, gyógyszerés és droguériákban.

MATTONI HENRIK BUDAPEST.

BANK VAN SZÁZ MEG SZÁZ,
AMDE CSAK KEVES
OLYAN SZERENCSES,
MINT A HECHT BANKHAZ!

Nem panaszkodik többé

bőrsz. izadás, testbőr- viszketog, sűrű, exema, ótvartan
szemvédi, ha az

Erényi-féle „Ichtio-Salicyll“

egy kislecetot tesz. Szagtalan. Ára 3 korona utasítással.

Széküdi: *Erényi György* és *Szabados* Hírlás. Főrak-
tár: Török József, Király-utca 12. szám.

Szt.-Lukácsfürdő
gyógyfürdő Budapest, Buda.
Természetes meleg kénfor-
rás és iszapfürdő. Vizgyó-
gyászat, villám-fényfürdő,
masszázs stb. Külső nála és fődő osztályok. Olcsó és gondos ellátás. Céz,
köszvény, idegfejfájás stb. és a téli fürdőnkora felől tájékoztató prospektus
küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatóságára.

Köszönetnyilvánítás.

Mint hogy születésem napjának 70-ik évfordulója alkal-
mából testvéreim, rokonok, barátok és ismerősök részéről
hozzám érkezett üdvözlőleveli és rokonszenvennyilvánításait,
azok nagy számánál fogva, egyenként megköszönni képtelen
vagyok, felkérom tisztelt jóbarátomat, hogy legbensőbb köszö-
netemet ez uton fogadni sziveskedjenek.

Kohn Károly.

Byrolin és Byrolin-szappan
főttimulhatatlan és nélkülözhetetlen a bőr és szép-
ség ápolására. Fényes bizo-
nyítványok a legelső orvosi
tekintélyektől. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban,
illatszer-kereskedésekben és közvetlenül a gyáronál
Dr. Graf & Comp. Wien, VI. Amerling-
strasse 2.

Dr. Farkas Emil ügyvéd
irodáját át helyezte
IV., Kígyó-tér 1. sz. (királyi bérpalota.)
Telefon 85-08. Telefon 85-08.

Dr. Freud Henrik
ügyvédi irodáját
BUDAPEST, V. kerület Kálmán-utca 15/b.
szám alá helyezte át.

nak a bátyjával, aki állítólag Ernő főherceget össze-
eskette Skublit Laurával. Ez a Szamejcz is katonai
káplán. Staudinger csakhamar bejáratos lett hozzá
és — így beszélt ezt el Wallburg Ernőnek —
a keresett házassági bejegyzést tartalmazó lapot
megtalálta az anyakönyv utolsó lapja és a be-
kötési tábla között. A lapot tehát — ha ez az elő-
adás igaz — már előzőleg kitepte valaki és ez a va-
laki az eskető káplán lehetett. Staudinger ugyanis
megtudta Szamejczról, hogy a bécsi hadügyminiszté-
rium még a hatvanas esztendő elején utasította az
eskető káplánt, hogy tépje ki az eredeti bejegyzést.
Staudinger ezt a régen kitepelt lapot ellopta Szamejcz-
tól és így jutott el báró Wallburg Ernő kezébe.

Ez tehát eléggé kalandos háttér egy modern
büntügy számára. Ezekhez dr. Pichler György ország-
gyűlési képviselő, a báró jogi képviselője, a követ-
kezőket fűzi:

— Mikor megtudtam, hogy a kérdéses okmány
lopás útján került Wallburghoz, rögtön beküldtem a
bécsi főudvarmesteri hivatalnak, hogy helyezze vissza
a helyére. Az okmány nyolc napig volt Bécs-
ben, s mikor visszaküldték Budapestre, egy szóval
sem jelezték, hogy azt hamisítványnak tartják.

Kriminális szempontból tehát két kérdés vár
el döntésre: hamisított-e az esketési levél, s ha az
jó-vagy rosszhiszeműleg akarta-e báró Wallburg
azt felhasználni. A védelem erősen bizik, hogy báró
Wallburg jóhiszeműségét igazolni tudja. Lehetséges,
hogy Staudinger vallomásai is igazolják. De azokat a
vallomásokat egyelőre titok fedli.

§§ **Az enyhítő körülmények.** Halálos ítéletet
változtatott meg a Kuria, tisztán az enyhítő körülmé-
nyek figyelembe vételével. Az eset a következő:

Horváth Balázs, volt halmaji törvénybíró tavaly
február hó 4-ikén este 7 órakor pisztolyal gyony-
lotta a feleségét. Az ablakon keresztül vette célba a
feleségét, aki akkor éppen tizenharmadik gyermekét
viselte a szíve alatt. A golyó az asszony hasába fu-
ródott, megölte a magzatot s rövid idő múlva, belső
elvérzés következtében meghalt az anya is, kilenc
élő gyermeket hagyva maga után.

Az eset vasárnap történt. Horváth Balázs kora
délután Visontára ment a testvéréhez s ott mulatott.
Mikor beakonyodott, hazajött, elkövele a véres tetet
s azután futva ment ismét Visonta felé, hogy a gya-
nut magáról elhárítsa. Egyik leánya Viktus, össze-
rogygni látva anyját, első gondolata az volt, hogy
Visontán időző apját értesítse. El is indult, de utköz-
ben már találkozott apjával, aki akkor már ismét
Visonta felől jött hazafelé. Hazaérve, véres feleségét
megölelte.

— Szalóky József meglőt! — nyögte az asz-
zony. (Szalóky még leánykorában udvarolt az asz-
szonynak, de kosarat kapott.)

— Senkit se gyanúsíts, — mondá a férj, — mert
még rágalalmazási pert indít ellenünk.

Csodálatosképpen azonban Szalóky József házától
a friss havon lányomok vezettek Horváthék há-
záig. E gyanús körülmény alapján Szalókyt letartó-
ztatták s vizsgálati fogságba helyezték. Tagadásával
szemben azonban — a lányomokon kívül — egyéb
bizonyíték nem lévén ellene, elbocsátották.

Február végétől egészen szeptember 18-ig aludt
az ügy. Ekkor a bíróság előtt megjelent özv. Vince
Jánosné, Horváth Balázs anyósa s ama gyanujának
adott kifejezést, hogy leányát Horváth Balázs, a férj
ölte meg. Horváthnak egyik leánya, Rozál ugyanis
elmesélte a nagyanyjának, hogy a végzetes estén egy
embert látott az ablak alatt, akiben apjára ismert.

Horváth Balázs eltagolták s vallatásra fogták.
Eleinte tagadott, később azonban önként jelentkezett
a vizsgálóbíróknál.

Tekintetes vizsgálóbíró ur — mondá — vallani
akarok; bánt a lelkiismeret, és ezért őszinte vallo-
mást akarok tenni.

És ekkor kivallott mindent. Védelmére azt hozta
fél, hogy szerelmi viszonyt folytatott özv. Prezenszky-
nével, s ez beszélt rá hogy tegye maga bevezérgygyé.
Tőle is kapta a pisztolyt melylyel hitvestársát megölte.

Az ügyészség gyilkosság vádját emelte, s az egri
esküdtörzsök ebben kimondvák a véleket, az esküdt-
bírószak Horváth Balázszt halálra ítélte. Prezenszky-nével
szemben az eljárás megszüntetett, mert a felújítás-
nak semmiféle bizonyítéka nem volt.

A vádított és védő semmisségi panaszát ma tár-
gyalta a királyi Kuria IV. büntető tanácsa Naményi
bíró előadása mellett. A koronaügyészség képviselőté-
ben Baumgarten Izidor koronaügyész-helyettes jelent
meg; külön védőtül a Kuria dr. Weisz Ödönt ren-
delte ki.

Az egyik panasz szerint az esküdtbírószak
nem alkalmazta a 92-ik szakaszt, az enyhítő paragra-
fust. A Kuria egyedül ezt vette figyelembe, s a vád-
lótlat a halálos ítélet megváltoztatásával tisztelet év
fegyháza és hivatalvesztésre ítélte. Enyhítő körülmé-

nyúl a Kuria a türelmes vallomást, az ittasságot, a
szerelmi szenvedelmet és a népes családot állapi-
totta meg.

TÁVIRATOK.

Kopenhága, november 2. György görög herceg
holnap Kielen keresztül Athenbe tér vissza. Utközben
a herceg György királylyal találkozik és vele folytatja
útját hazafelé.

Kingosau november 2. A santungi vasut épi-
tési vonalai elérték Csungling állomást, mely innét
128 kilométernyire fekszik. A kaumi-csangingyi vonal
még a folyó évben megnyílik.

Az osztrák szociáldemokraták gyűlése.

Bécs november 2. Az osztrák szociáldemokra-
ták általános pártgyűlése ma kezdte meg tanácskozá-
sait. A németországi szociáldemokrata-párt Bedel bi-
rodalomgyűlési képviselővel, Erhardt bajor ország-
gyűlési képviselővel és Eisner berlini szerkesztővel
képviseletet magát a kongresszuson. A gyűlést Popp
(Bécs) nyitotta meg. Azután megválasztották az elnö-
kségre egy-egy német, cseh, lengyel, rutén, délszláv
és olasz tagot. A megalakulás után megkezdték az
érdemes tanácskozást.

Edvárd király Londonban.

London, november 2. A király és a királyné a
cornwalli és a yorki hercegi pár kíséretében délután
a Viktória állomásra érkezett, ahol Lord Salisbury
miniszterelnök a többi miniszterekkel és Lord Roberts
megjelentek fogadásukra. Nagy embertömeg élénken
üdvözlötte őket. A királyi pár egyenesen a Marlborough-
Houseba hajtott. A gyarmatok vezérigényköi feliratot
nyújtottak át a királynak. A király irásban mon-
dott nekik köszönetet fiáns és menyénél a gyar-
matokból való visszaérkezőse alkalmából kifeje-
zett érzelmekért, mely gyarmatokat az elhunyt ki-
rálynő élénk óhajára látogatták meg. A király vála-
szában továbbá utalt a gyarmatbeli hű alattvalók ál-
tal tanúsított érzelmekre, akiknek hazafiságáról vilá-
gos bizonyítékot nyújtottak azok a kitűnő szolgálta-
tok, melyeket a birodalomnak Délafrikában tettek.

Az angol bányászok.

Cardiff, november 2. A bérskála tárgyalására
kiküldött vegyesbizottsághoz tartozó munkáképvise-
lők Brucenek, a délvalesi bányászszövetség alelnöké-
nek elnöklelel külön ülést tartottak. A tanácskozá-
sokat titokban tartják, de hír szerint elhatározták, hogy
jövő szombatban Délwales és Monmouthshire összes
bányáiban újból abbanhagyják a munkát a szénárak
fenntartása céljából.

A francia jezsuiták ellen.

Frankfurt, november 2. Konstantinápolyból táv-
íratok, hogy egy szultáni irádó megtiltja a Fran-
ciaországból kiutasított jezsuitáknak Törökországban
való letelepedését.

A pestis.

Bukarest, november 2. A közegészségügyi ta-
nács a Glasgowból, Liverpoolból és Batumból érkező
szállítmányokra hatnapos vesztegárt rendelt el.

Glasgow, november 2. Itt nem fordult elő újabb
pestiseset. A hatóságok közölték az idegen államok
konzuláival, hogy a járvány korlátozva marad arra a
vendéglőre, melyben kitört.

Tűz Tienoinben.

Tienocin, november 2. A múlt éjjel itt tűz tá-
madt, amely csakhamar nagy terjedelmet öltött és sok
árházat és a walesi lövészbarakkjait elhamvasz-
totta. Hír szerint négy ember megfuladt a füstben.

Közzérásági táviratok.

Bécs, november 2. Az 1874. évi bécsi közzérí
kölésnek ma este a városkában történt húzásánál a
400.000 koronás lónyeremény az 1342 sorsszám 30
számra esett, a 40.000 koronás második nyereményt
1271 sorsszám 48 szám, a 10.000 koronás harmadik
nyereményt a 169 sorsszám 99 szám nyerte. 2-2000
koronát nyertek a 312 sorsszám 41 szám, 888 sorsszám
22 szám, 1777 sorsszám 71 szám, 2098 sorsszám 65
szám és a 2017 sorsszám 60 szám.

Róma, november 2. Az olasz vörös-kereszt sors-
jegyek mai húzásán a 35.000 lírás lónyeremény a
10642 sorsszám 5 számra esett, a 2000 lírás második
nyeremény a 6148 sorsszám 6 számra, az 1000 lírás
harmadik nyeremény a 9422 sorsszám 1 számra esett.

Bécs, november 2. (A Budapesti Napló telefo-
n-jelentése.) Az angol piacok kivételével, amelyek a
forgalom szilárd volt, a nemzetközi gabonakereske-
delemben a héten a mértékadó tőzsdéken bágyadt
irányzat érvényesült. Az észak-amerikai piacokra
nyomasztó befolyást gyakoroltak az argentiniai ked-
vező időjárási jelentések. Az itteni tőzsdén csak cse-
kely kínálat mutatkozott s ennek következtében az

THE MUTUAL

magyarországi életbiztosító-társaság.

Az élel- lógnagyobb és leggazdagabb életbiztosító-társaság.

Vagyis 1900. december 31-én

1,687,840,168·54 frank.

Biztosítási állomány 1900. december 31-én

5,914,496,829·12 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, IV., Károly-kört 26.

(Az e rovat alatt közöltetnek sem tartalmáért, sem alakjáért
nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZEK.

§§ **Báró Wallburg bűnpöre.** A szenzációs affér
kezd kibontakozni abból a bántó homályból, mely
napokig borította. Staudinger Miksa letartóztatása ne-
vezetes fordulatot jelent. Az osztrák vádhatóság bizo-
nyosra veszi, hogy ő volt az, ki a laibachi házassági
levelet hamisította. Ennek a hamisításnak épp oly
kalandos a története, mint amilyen az egész ügy. A
Wallburg-családdal ösmerős emberek így beszélik el:

A letartóztatott báró előzől három évvel ösmer-
kedett meg Staudinger Miksával, ki akkor magánhiva-
tálnok volt. Egy házban laktak Bécs mellett Hernal-
ban, s az ösmeretség során Staudinger vállalkozott,
hogy amennyiben létezik, megszerzi a házasságlevelét.
Azt mondják ugyanis, hogy ehhez a okmányhoz egy
tizenhárommillió örsökségnek a reménye fűződik.
Ernő főhercegnek a nénye, mondják a beavatottak, a
toszkánai nagyhercegnő, huszonhatmilliósi vagyónával
egy végrendeletet, hogy e krózsúsi vagyón felét
Rajner főherceg, másik felét pedig Ernő főherceg gyer-
mekei öröklék abban az esetben, ha az utóbbi tényleg
feleségül vette Skublit Laurát.

Staudinger akcióját azzal kezdte, hogy mindenek-
előtt Bécsbe ment. Itt Dobner nagyesperestől meg-
tudta, hogy Ernő főherceg házassági levelét csak
Laibachban lehet megszerzeni. Staudinger Laibachban
megismerkedett Szamejczel, annak a katonai káplán-

árfolyamok továbbra is emelkedtek. A mai heti tözsdén buza 10—15 fillérrel drágábban kelt, mint 8 nap előtt. Eladott: 3100 mm. 75 k. 7 K. 85 f. Csabáról, továbbá kisebb tételekben 77 k. 7 K. 75 f. Kisbértől, 73 k. 8 K. 35 f. Csizszérről, 79 k. 8 K. 25 f. Galántáról, 79 k. 8 K. 35 f. Lasseról. Rozs ára 5 fillérrel, jobb minőségben 10 fillérrel magasabb volt a kis tételekben felvettek: Érsekujvárról 7 K. 05 f. — 7 K. 10 fillér. Kőbükltől 7 korona — fillérpesti árú, elsőrendű minőségű 7 K 50 f. Bécsből. Árpában az érdeklődés hiánya miatt az üzlet szünetelt; a kínálat valamivel növekedett s az irányzat némileg nyugodtabb lett, de azért nem lehetett olcsóbb árakon vásárolni. Tengeri 5.75—5.80 korona és zab 10—15 fillérrel szilárdab; magyar zab minőség szerint 7.65—8.— korona, szerb 7.50 korona. Az árfolyamok e héten folyton emelkedő irányzatot mutatnak; a forgalomban előtérben állott tengeri, mely oltok 28 fillér javulást ért el, buza és zab 14, rozs 8 fillérrel emelkedett.

Buza tavaszra 8.72, rozs tavaszra 7.56, zab tavaszra 7.75, tengeri május—júniusra 5.65, reepe január—február 13.75—14.—, augusztus—szeptemberre 12.20—12.30 korona.

Liszt árfolyamai e héten 20—40 fillérrel emelkedtek s ennek következtében a forgalom majdnem teljesen megakadt. Korpa iránt nem mutatkozott érdeklődés.

Bécs, november 2. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 619.—, Magyar hitelrészvény 635.—, Angol-Osztrák bank 281.25, Bécsi bankjegyeket 419.50, Union bank 512.50, Länderbank 269.50, Osztrák-magyar államvasút részvény 624.—, Déli vasút 64.—, Elhavölgyi vasút 470.50, Északnyugati vasút részvény 416.—, Dohányrészvény —, Rimamurányi vasút —, Alpesi bányarészvény 345.—, Májusi járadék 98.50 Magyar korona járadék 92.—, Török sorsjegyek 93.50, Német birodalmi márka 117.20—30, Napoleon d'or 19.03.

Berlin, november 2. (A Budapesti Napló tudósítójának lávírata.) Esti forgalom. 4% os magyar aranyjárdék 93.90, Magyar koronajárdék 93.90, Osztrák hitelrészvény 195.—, Osztrák-magyar államvasút 133.90, Déli vasút 10.40, Északnyugati vasút 218.85 Elhavölgyi vasút —, Orosz bankjegy készpénz —, Buschtchrad —, Orosz bankjegy —, (Ultimo.) Lombard —.

Zürich, november 2. A svájci északkeleti vasút közgyűlésén, amelyen Salis tanár elnökölt, 68 részvényes volt jelen 34.725 részvény népviseletben. Mínthogy a határozatképességhez csak 24.828 részvény szükséges, a közgyűlés határozatképes volt. A bécsi részvényesek bizottsága 247 részvényes (37.160 részvény) nevében óvatot a mai közgyűlés ellen, továbbá a megváltási ár és a megváltási szerződés ellen, amely a részvényesek érdekeit sérti, és végül a végleges határozathozatal ellen. A bécsi ellenzék részvényesinek megvizsgálásakor kiderült, hogy a 37.160 részvény közül csak 5473-nak van szavazatja. Ha a döntő közgyűlést decemberre hívták volna össze, az ellenzék 25.713 szavazattal, a visszavárárlást kívánó párt pedig 5300 szavazattal rendelkezett volna. Kaiser (Basel) tiltakozik a közgyűlés megtartása ellen. Freuler ügyvéd azt kívánja, hogy a jelenlévők szervezeti jogosultságát is vizsgálják meg. Birchmeyer igazgató részletes jelentést terjeszt elő és elfogadásra ajánlja a szerződést. Elismeri, hogy a 24 3/4%-os kamatláb nem kielégítő, de nagyobb elérni nem lehet. 90, illetőleg 82 milliónyi franknyi véletár megfelel a vasút belső értékének a szövetség szempontjából. Azután az ellenzék eljárása ellen fordul és azt mondja, hogy a szövetség tanácsot és a vasút hatóságait gáncs nem érheti. Freuler azt indítványozza, hogy a közgyűlés ne menjen bele a tárgyalásba, illetőleg a bizottsági tárgyalásba, mert a közgyűlés nem határozatképes. Az eladás elhatározása előtt ki kell mondani az északkeleti vasúttársaság feloszlását. Délben 12 óra 30 percek felfüggesztették a közgyűlést és délután 2 órakor folytatták a tanácskozást.

Carti támogatja Freuler indítványait. Dr. Huök azt az alternatív indítványt teszi, hogy az indítványt avval a feltétellel fogadják el, hogy a fizetés 3 1/2%-os helyett 4%-os szövetségi kötvényekben történjék és a millió dissziáció elessék.

A szavazásnál 27.991 érvényes szavazat mellett 27.867 szavazattal 111 szavazat ellenében elhatározták, hogy a tárgyalásba bocsátkoznak és erre 28.046 érvényes szavazat mellett 27.834 szóval 211 szavazat ellenében az igazgatótanács indítványához képest végérvényesen ratifikálták a szövetséggel kötött visszavételi szerződést.

New York, november 2. A mult héten 2,867,686 dollár aranyat vittek ki, nagyrészt Franciaországba. Az ezüstkivitel 1,127,656 dollárra rugott.

New York, november 2. (Terménytőzsdé.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 7 1/2 (7 1/2), nov.-re 7.47. (7.38). Február 7.44 (7.36). New-Orleansban helyben 7 1/2 (7 1/2). — Petroleum: Stand white New Yorkban 8.65 (8.65). Stand white Philadelphianban

8.60 (8.60). Refined in Cases 8.75 (8.75). Credit Balances at Oil City 1.30 (1.30). — Zsir: Western steam 9.— (9.05). Rohe és Brothers 9.25 (9.40). — Tengeri irányzata szilárd. Nov.-re — (—). — Decemberre 64.— (63. 3/4). — Májusra 64. 1/4 (64.—). — Buza irányzata szilárd. Piros Oszli helyben 80. 1/4 (80. 1/4). Novemberre — (—). — Decemberre 76. 1/4 (76. 1/4). márc.-ra 79. 1/4 (79. 1/4). Májusra 79. 1/4 (79. 1/4). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1. 1/4 (1. 1/4). — Kávét: fair Rio 7. sz. 6. 1/4 (6. 1/4). Nov.-re 5.95 (5.95). Február 6.20 (6.20). — Liszt: Spring Wheat cears 2.85 (2.85). — Cukor: 3. 1/4 (3. 1/4). — Ón: 24.87 (24.87). — Réz: 16. 3/4 (16. 3/4). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, nov. 2. (Terménytőzsdé.) (Zárlat.) Buza irányzata szilárd. Novemberre 70. 1/4 (69. 1/4). Dec.-re 70. 1/4 (70. 1/4). — Tengeri irányzata igen szilárd Nov.-re 57. 1/4 (56. 1/4). — Zsir: Decemberre 8.57 (8.57). — Január 8.60 (8.62). — Szalonna short clear 8.25 (8.30). — Sertésbél: Január 14.90 (14.02). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

A közönséghez.

Egy évtizednek a felét átélté ez az ország. A nagyobbik, a küzdelmesebb felét, mert az első felét. Az az öt esztendő, amely a Budapesti Napló háta mögött van, folytonos küzdelemben télt el. De nem a létért, nem a magunk léteért való küzdelem volt ennek a harenak a nehezebbik fele. Ezen a küzdelemben szinte könnyen esett át a Budapesti Napló. A segítségére olvasóközönségének a magyar szurnalistika történetében páratlanul álló alkotókészsége, ragaszkodása. A harc nehezebb fele az volt, amely a magyar közélet legújabb korszakának megteremtéséért zajlott le s amelyben a mi lapunk születésétől fogva részt vett.

Hogy ennek a korszaknak a kiformálódásában a Budapesti Napló tényező volt, ezt kimondhatjuk a szerénységnek minden sérelme nélkül, mert hiszen az a politikai átalakulás, amelynek gyümölcsei most már javában érnek, nem történt, nem is történhetett a sajtó közreműködése nélkül. És ebből a harcból a mi lapunk akkora részt vett ki magának, a mekkorát csak a maga kötelességét a logszigorubb mértékkel kimérő és aggodalmas lelkiismerettel teljesítő bajvivő vehet ki. Ott voltunk mindig az első csatasorban. Egy lépéssel sem engedett hátrább állanunk éber kötelesség-érzetünk.

Nem dicsekévből szólunk ezekről most, hogy a közélet átalakulásában jelentkeznek a nagy harc údvös eredményei és a harc munkája után a munka békés korszaka következett el. Hogy a harcban helyünkön voltunk, ezzel biztosítottuk akarjuk csupán adni annak, hogy helyünkön leszünk a békés munka védelmében is. Az új korszak új feladatokat ró a nyilvánosság faktoraira, ezek között a sajtóra is. Eddigi kötelességteljesítésével megmutatta a Budapesti Napló, hogy rátermett az új feladatokra is.

Résen fogunk állani továbbra is a valódi szabadelvűség, a jog- és törvénytisztelő szabadelvűség védelmében. A szabadelvűség mellett az igazság, az emberi jogok védelme a jelszavunk. A magyar nemzeti államnak demokratikus alapon való teljes kiépítése a mi politikai ideálunk. Ennek az ideálnak a megvalósítására törekszünk a publicisztika fegyvereivel. Ezt a küzdelmünket a magyar olvasóközönségnek azelőtt példátlanul lelkes támogatása tette lehetővé és könnyít meg mindmáig.

Ezt a támogatást napról-napra igyekszünk mi meghálálni. Híladatoságunknak egy-egy bizonyítéka akar lenni a Budapesti Naplónak minden száma. Most és ezután is mindenkor kötelességünknek tartjuk, hogy így legyen. Ezt az erkölcsi kötelességünket hiven teljesítvén, ennek nyugodt tudatában kérjük bizalommal az új évnegyed küszöbén a közönség további jóindulatát és támogatását.

A Budapesti Napló szerkesztősége, külön is jelét óhajtván adni olvasóközönségére iránt való hálás elismerésének, jövő újvőre is díszes kiállítású és gazdag tartalmú naptárral kedveskedik előfizetőinek. A naptár azt az előkelő irodalmi színvonalat, amelyet lapunk állandóan megőrizni kíván, ezáltal is még fokozottabb mértékben fogja megvalósítani. Együtt fogja benne találni az olvasóközönség mindazokat, akiknek az írásai egész éven át kedvelt irodalmi csemegéjét szolgáltatják. És találkozni fog benne új nevekkel is, új irodalmi egyéniségekkel, akikkel naptárunk révén fog ismeretséget kötni, hogy aztán állandóan megkedvelje őket. Egyszóval a mi újvői naptárunk valóságos irodalmi esemény lesz; külső megjelenésére kalendáriom, de tartalmának értékére jóval több, egy gazdag, előkelő irodalmi album, maradandó becslő emléke annak a bensős barátságának, amely a Budapesti Napló szerkesztőségét és közönségét egymáshoz fűzi.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

??? Hogy mit mondanak a nyelvtanók, azt bizony ez üzenet írója nem tudja, de nem is nézi; az ön kérdésére — bármit mondanak is a nyelvtanók — az egyszerű és minden esetben kielégítő felelet ez: A kérdőjelet mindig csak a főmondatra vonatkozhatik, mert mindig csak főmondatot kérdezzünk és sohasem mellékmondatot. Tudod, hogy hol voltam. Ez a mondat állítást fejez ki; A állítja, hogy B tudja, hogy 6 hol volt. Tudod, hogy hol voltam? Ez kérdő mondat; A kérdezi, hogy B tudja-e, hogy 6 hol volt. Amint tehát látja, a kérdés ebben a mondatban (főmondat) van: Tudod? nem pedig ebben: hol voltam. A spanyol helyesírás már a mondat elején értésre adja az olvasónak, hogy van-e a frázisban kérdés vagy nincs. Tudniillik előre és hátra teszi a kérdőjelet, mint mi az idéző- vagy zárójelét. Így: Tudod, hogy hol voltam? Ha elől nincs kérdőjel, akkor a frázis nem is lejez ki kérdést.

Sorsjegyekről.

G. S. Szombathely. 787—5. 1884. évi Prämien-schein 200 koronát, a 2084—6. 1860. évi sorsjegye 240 koronát nyert. — 192 485 sz. előfizető. 7592. számú Pálffy-sorsjegye 186 korona 50 fillért nyert. — F. A. Kassa. 2278—64. számú Magyar vöröskereszt-sorsjegye 14 koronát, 3055—42. számú 1870. évi magyar nyerevénykölcsön-sorsjegye 160 koronát nyert. — Régi előfizető. Miskolc. 5643—7. sz. Milanói sorsjegye 49 lírát nyert. — Dr. M. Nagy-Kükönd. 4340—98. számú Magyar vöröskereszt-sorsjegye 14 koronát nyert. — 198 797. számú előfizető. Görgöcög. A kérdőzett sorsjegy teljesen érvénytelen. A kibocsátó bankház már nem létezik.

R. D. D. — U. A. Parad. — M. D. Erzsébet-szálloda Kaposvár. — E. A. Bajnok. — M. Ö. Beregszász. — St. D. H.-Szoboszló. — 191 276. sz. előfizető. Sasvár. — U. S. S.-Vásárhely. — H. E. Puj. — Dr. K. L. Laczháza. — St. D. Kisháza. — Benedek Makó. — 182 051. sz. előfizető. Nádudvar. — J. H. J. Keszthely. — Sorsjegyük nem nyert.

Budapesti Napló
részére

Apró hirdetések
és
Előfizetések

elfogadnak a következő lapelárusító helyeken:

Breuer Nővérek, Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarak.
Adler Leona, Lápót-körut.
Posch József, Váci-körut 80.
Ozv. Véber Vimosná, Váci-körut 15.
Feldmann Mórné, Marokkói-utca 1.
Mosch utoda, Dorottya-u. 2. Magy. király-szálló.
Kürthy Kálmánné, Harmincad-utca 1.
Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.
Redlich Szidónia, Király-utca 59.
Benda Józsefné, Andrassy-ut 30. Oktogon.
Deutsch Miksané, Andrassy-ut 85.
Schneller Mór, Dob-utca és Károly-körut sarak.
Spornyi V., dohány-nagytözsdé. Kerespet-ut 1.
Ozv. Hallada Anna, Múzeum-körut 10.
Szántó Mór, Kesztelyi-utca és Kálvin-tér sarak.
Deutsch Julia, József-körut 50. Baross-utca sarak.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHAZ.
 Vasárnap, 1901. november hó 3-án.
Fidelio.
 Nagy opera 2 felvonásban. Zenéjét szerz. Beethoven
 Lajos. Szövegét írta Treischke. Fordította Lengel.
 Személyek:
 Fernando Kornai Jaquino, kapus Kiss B.
 Pizarro Ney D. 1-ső fogoly Gábor
 Florestán Broulik 2-ik Ney B.
 Leonora Diósnyé 1-ső tiszt Zolnay
 Rocco Szendrői 2-ik Fodor
 Marcellina Szilágyiné

NEMZETI SZÍNHÁZ.
 Vasárnap, 1901. november hó 3-án.
 Délután 2 1/2 órákor mérsékelt helyekkel:
Demimonde.
 Színmű 5 felvonásban. Iria Dumas Sándor. Ford.
 Feleky Miklós.
 Személyek:
 Nanjac Rajm. Mihályfi D'Ange báróné Lányey
 Jatin Olivér Nádaj Santisné Hettelyé
 Tomeris Ujbázi Verniere Szaotvayné
 Richard Hetényi Sancenaux Török I.

A vörös talár.
 Dráma 4 felv. Iria Brioux. Fordította Fábian István.
 Személyek:
 Vagret Mihályfi A főgyőrsz Grenes
 Vagretné Rákosi Előök Újházi
 Bertha Vízvári M Benoit Rózsahegyí
 Bernat Gabányi Mondoubleau Nádaj
 Bernatné Döm 6a Etchepare Beregi
 La Bouzule Szaotvay Yvette Márkus
 Ardeuil Dezső Etchepare anyja Fay
 Mouzon Gál Bridet Zilahi

MAGYAR SZÍNHÁZ.
 Vasárnap, 1901. november hó 3-án.
 Délután 2 1/2 órákor mérsékelt helyekkel.
A vestszüzek.
 Operett 3 felvonásban. Szövegét írták Depré és
 Bernede. Fordították Bálint Dezső és Mérei Adolf.
 Zenéjét szerzezték Le Roy és Clerice.
 Személyek:
 Diogenes Ráthonyi Lysis Palásthy
 Patacies Sziklai Domocos Mátrai
 Pyrogena Ledofsky Bacchis Margó
 Scopas Dalnoki Calyx Turcsányi
 Penelope Sziklainé Pyrrha Almásy
 Cypriusz Szoyer Lampas Stoll E.

A svihákok.
 Vig operette 3 felv. Zenéjét szörz. Ziehrer C. M.
 Magyarosították Föld Aurél és Mérei Adolf.
 Személyek:
 Gilka, herceg Boross Malter Prém Delli
 Mimi, táncosnő Szoyer Roland Farkas
 Blütz Fritz Sziklai Anna Turcsányi
 A feleség Ledofsky Kampel Mátrai
 Rodenstin Margó Kampelné Soló
 Muggenheim Dóry Szepi Dalnoky

Színházjegyek, az Opera, Nemzeti- és Magyar színház összes előadásaira kaphatók és előjegyezhetőek: **Bárd Ferenc és Testv.** zeneműkereskedésében Kossuth Lajos-u. 4. (Telefon 656) és Andrassy-ut 2. (Telefon 25-13) sz. a.

VAROSLIGETI SZINKÖR.
 Vasárnap, 1901. november hó 3-án.
 Délután 4 órákor fél helyekkel.
A molnár és gyermeke.
 Népies dráma 5 felvonásban. Iria Raupach.
 Este:
Othello.
 Tragedia 5 felvonásban. Iria Shakespeare. Fordította Szász Károly.
 Kezdete 7 órákor.

Dr. Brehmer-féle világhírű gyógyntézet tüdőbajosok részére
Gürberisdorf — Szilözla.
 Igazgató- orvos Petri titkos tanácsos, előbb sok ideig Brehmer asszisztense volt. — Legjobb téli kúrák. Prospektust ingyen küld a gondnok szék.

Szombaton november 9 én a vigadóban
KUBELIK
Ján, a csodahegedűs egyetlen hangversenye.
 Jegyek Rózsavölgyi és Társánál.

FŐVÁROSI ORFEUM
 Nagymező-utca 17.
Az új novemberi műsor.
 Kezdete 8 órákor.

Heloisa Titoomb délamérikal sanszonnét, **Panton** és **Doley** komikus kerékpárosok. **Les Trombettes** olasz kettős. **The 3 Harveys** drózd-táncművészek. **Les Frotays** nemzedéki öltöztetők. **Arcansas** táncosnő. **Lorette** előképi kutyájával. **Ben-nel**. **Soltész**, a Magyar Színház volt tagja. **Mariot** komikus. **Leony** berlini szubrett.

Tovább szerződött: **Baumann Károly** Freggell-par-ellád val. **Cenchas** Pál utolérővellett örök ekvilibrista. **Matsano** zené-esszencirkusok. **Vanola** antipodista. **Kozmográf** új képezozat.

Wein Károly és Tszai
 Szépségűzet lenyipari
 vasszon- és szatén-csuhágyások
 Budapesti főraktára: **IV. Koronaherceg-utca 8.**
 Ajánlja a hírneves és szépséges **gyűvasszon** minden eszaki csuhába vág és áránálk nyajt. Minden darab egy árúnk. **Jegyzáró** árútezen vég. **Jegyzáró** árútezen vég.
 VADISSZÉPESÉG
 KÖNYV-ÉRTÉK

Petánovits METROPOLE-SZALLÓJA
 A télükertben ma
Pongrácz Lajos Kolozsvárról
 kitünő zenekara játszik.

Miért nyit fiók-üzletet a **Hecht-Bankhá 7** Mert közömb.
 Hol van a fiók-üzlet? **Erzsébet-körut 32.**
 Mi ősmerteti? Egy nagy aranytömb!
 Mit jelez ez? Hogy ott a szerence és onnan árad az arany főnyeremények alakjában.
 Miért? Mert minden húszadik ott nyerték a legnagyobb és legtöbb főnyereményt.
 Mi a címe a fiók-üzletnek? **Hecht-Bankház** fiókja, az arany tömbhöz? **Erzsébet-körut 32. szám.**

Színházak heti műsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti színház	Vígazinház	Népszinház	Magyar színház
Hétfő	Nincs előadás	Essex gróf.	Nevezetes kastély	Mikolai bíró	Svihákok
Kedd	Tannhüuser.	A vörös talár	Szeneslegény Pihangó k. a.	Katalin	Svihákok
Szerda	Nincs előadás	A bor	Szeneslegény Pihangó k. a.	Katalin	Svihákok
Csütörtök	Bank bán	A vörös talár	A nevezetes kastély	Vöröshaju	Svihákok
Péntek	Nincs előadás	Hannele	Szeneslegény Pihangó k. a.	Katalin	Svihákok
Szombat	Faust	A nevelő	A nevezetes kastély	Katalin	Svihákok
d. n. Vasárnap este	—	Hannele	Az amla Pihangó k. a.	Rolli és Roland	A vesztő-szüzek
		A hugonották	A nevezetes kastély	Sárgea esikő	Svihákok

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS
 vászonárak, divatkeimek, barkettek, szőnyegekben.
Lukács Mór
 uri- és nődivat-áruháza
 Bpest, VIII., József-körut 77/79.
 Divat faalek 17 krtól 29 krig
 Duplaáreles divatkeimek, legújabb divatu 34 krtól 49 krig
 120 cm. homespan-szövet 76 krtól
 120 cm. divaizsövek 60-100-ig
CSIZMELŐ-ÜGGÖNYÖK.
 100 cm. szőnye, 1 pár 2 darab 93 kr.
 Azonkivül nagy választék mindenféle és lezabált divatkeimekben. — 2-10 fűtig
FÜTŐSZÉNYEK.
 remek minőség, különböző árszabakon 11 kr. és nagy választék — 15 krtól feljebb
 Különböző szőnyegek, takarók, nagy szőnyegek rendkívül olcsó árakban.
Remek glass-keztu színben párja 65 kr. és mosó barkettek, div. miták, 17-24 krig
 Vidéki megrendelések pontosan, utánvéttel mellett eszkábíltetek.

GMEHLING HERMANN
 csász. és királyi udvari szállító
bőr- és bőrbutor-gyára
 BUDAPEST, VII-ik kerület, Damjanich-u. 6
 Bőrszékek,
 Támlányok,
 Happák,
 Papirkosarak,
 Kályhaellenzők
 ••••• stb.
 Régi nádszékek bőrrrel bevonatnak.

BUTOROK
 részletfizetésre
 vagy meghatározott időre szóló árak és legkezevebb fértésel feltételek mellett.
 Főtisztelendő papság, Alami tisztviselők, katona-tisztiek és más biztos Al-lásu egyének különleges kedvezményben részesülnek.
 Felvilágosítással szolgál
Varga Ignác
 hitelnök
BUDAPEST,
 IV., Koronaherceg-utca 2., butoraktárban.
 A legújabb árjegyzéket több mint 386 képpel 25 krnak bőlgyeben való beküldésére ellenében franco küldjük.

Alapítottott 1850.
SEMLER J.
 postzőkereskedése
 ontrak esaszari és magyar királyi udvari szállító BUDAPEST,
Bécsi-utca és Deák Ferenc-utca sarok.
 Alantia a legújabb eszement foró és női ruhákhoz, valamint felsőruhákhoz. Esemment legjobb minőségű női posztók a legújabb aszianyatalkokban.
 Utolsó újdonságok! Készülő Magyarország részére vásárolt eszement minták.
 Nagy választék hazai gyártmányú posztóból.
 Minták hivatalra bérmentésen.

Erzsébet Szállóda, Kaposvár.
 Van szerencsés a melyan t. utazó későnég b. tudomásra hozni, hogy helyben a Főtérén, a templommal szemben egy a mai kor minden igényének megfelelő szállókat nyitottunk. A t. kereskedelmi utasoknak megrendelt árak, jó konyha, kitérdő ital és pontos kiszolgálás büntöztetik. A szálloda gőzfűtés és villamvilágításra van berendezve.
 Kitérdő tisztelettel
Fleiner és Szabó.

Szabadalmak
 gyorsan és lelkesreteresen kiosztóbbítotnak.
Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
 Budapest, VII., Erzsébet-körut 47.
 Találmányok financirozása és értékesítése.
 Védjegyek beajsztomosása. Felvilágosítás díjtalan.
 Telefon 66-79.

F O G A K
 aszájpadás nélkül
 ifj. **Prohászka Ignác**
 magyar királyi udvari aszájpadásos találmány.
 számos magyar forrás által kiadott és díjazott okiratokkal kitüntetve. Műfélék csuklópántján díjazta 2 dírt.
BUDAPEST, Kerepesi-ut 8. 1. em.
 (a Panonnia szállóda átellenében.)

Erzsi néni Szakácskönyvei
 a legnépszerűbb és leghasznosabb szakácskönyvek, melyek a szakácsmestereket egy egy ágit meztetik ki gondolataikon és oróó szerint paratianni Allanak a eszakeiméleti íróiálmában. A hel és vadfélék készítése című 1 kötet közel 400 receptet a legkülönbözőbb hásk, nemkülönböző rások, langori rások, csakák bókák elkészítéséről. — Árja köve: 2 korona.
 A tözstatk könyve. Pén és álll tárták. Készletének gyvorbálti közhelye. Tartalmában a valót északit, csomóé 10/12, metélek, gátsóák és rétesek, puddingok, kecsok és kocsonyák, ardnok, torták, tea-sütények, cukor- és gyümölcs-szószok. — Ársájtára: 2 kor.
 Hogy kell főzöni? A gyümölcs, fűszerek stb. hűtött készítésének gyakorlati kézikönyve. Árja köve: 2 korona.
 Megrendelések: Lempel Róbert (Wodauer F. és Pál) es. es. kir. könyvtárosokéban, Budapest, Andrássy-ut 21. Kapstakó minden könyvtárosszakekedésben.

PÁRISI NAGYÁRÚHAZ

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 38.

Minden vevőnek még a legkisebb bevásárlásnál is pénztérünk egy fénykép-bonnt szolgáltat ki, amelyen a bevásárolt összeg nyugtárványozva lesz. Amldőn ezen bevásárolt áruk együtt a 20 korona összeget meghaladják, vagy 20 korona értékű áru egyszerre lesz bevásárolva

minden vevő teljesen ingyen kap

bármely tetés szerint, nekünk átadandó fénykép után egy 60 cm. magasú művésziesen elkészített

ÉLETNAGYSÁGU HŰ FÉNYKÉPET

csupán a kifésztésért és a díszes papírkötőért (passe-partout) önkéntességünk 3 koronával számítjuk fel. A világ egy műintézete sem képes az ingyen képet magát 20 koronán alul elkészíteni.

Az 1901. évre szóló teljes naptárral ellátott **KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK** a közkedveltegy és kétkoronas árnesztályunkról, valamint az összes árucikkekről kívánatra ingyen és bérmentve.

KOHN HEILMANN és FIAI, KÁROLY-KÖRUT 12.

Kérteik a címre ügyelni.

Az Angol Szabóhoz

Kérteik a címre ügyelni.

Elismert legnagyobb férfi- és gyermekruha-áruház.

Szabott árak:

Sacco-öltöny	12-30 frtig.	Fiuöltönyök	9-16 frtig.
Ferenc József-öltöny	22-36 frtig.	Fiu télkabátok	8-24 frtig.
Télikabátok	14-40 frtig.	Gyermekruhák	4-12 frtig.
Ulster Double szövettől	15-33 frtig.	Gyermek télikabátok	5-17 frtig.

Utazó városi bundák és szőrme-kabátok.

legnagyobb választékban.

Eklunított mérték-osztály. Vidéki megrendelések pontosan eszközöztetnek. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk.

Magyar Kir. Államvasutak. Gyors- és teherárúk hához szállítása.

A magyar kir. Államvasutak a Vasúti Szabályzat 66. §-a alapján a részletes előírt rendszert követve az inderményt, hogy a budapest-józsefvárosi, budapest-nyugati és budapest-dunántúli tenor pályaudvarokra érkező gyors- és teherárúkat a címzeteknek saját szerződésű fuvarossal házhoz, — illetve a felszólított árucik: a házból a vasúthoz szállítják, ha a címzet a Duna balpartján a IV-IX. kerületben vagy a tiszvárségi-csepeli lakik. Ugyanazzal ezen szerződésű fuvarossal vámoztaja el a Budapestre átmenő és azon Budapest helyben rendel: vámosait, melynek vámosolása a vasúthoz bízott; egyúttal a kiföldörlő érkezés — házhoz szállított — szállítmányok után kiállítandó árnyalkozókat is ezen megbízottja által állítja ki.

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erőt tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyű állapot megszűnjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiatalságot a neki előlről jóakarattal, ószintén és be- hatóan felvilágosítja, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajokat bársan, tartozkodás nélkül és bizalommal elmondhatják. De nem elég ám ezen bajokat bárkinél elpanaszolni, hanem olyan jelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a neki elre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már megieő bajokon is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése.

Hivemmagasztos hivatású és erre való Dr. Palóc z v. kőrházi orvos, specialista országos bíró intézete (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kapni mindenki (ugy férfi, mint nő) a neki előlről felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedvei megisz- tulinak, idejei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a koranyagoktól, lelki kinyaj megszű- nek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegon biztos és teljes eredménnyel használt gyógymódnál fogva a monarkhiában ut- tóbb és egyedül álló. A mindennapi fogalko- zás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és gyorsan gyógyítják sok év óta Dr. Palóc az ő specialis gyógymódjával még a leg- elnyagoltabb esetekben is a bajkóros sebeket, herpesz, hólyag-, ideg- és hátgerinc-bajokat, az onferizetés és szifilisz utóbjait, magomlést, egyengült ferdeázt (impotenciát), aranyeret-, bőrbetegségeket és a női nemü szervek minden betegségét. Nők részöre különváró terem- és külön bejárát van. Ha valaki bármí ok- nál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szive- sen adnak levelező kimerítőt, titoktartó választ (a levélhez csak válaszbélyegyet kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket előltik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszeréről is gondoskodik. Rendelés naponta délután 9 óráig délután 6 óráig (vasár- nap d. u. 4 óráig).

Wiebe Sagra da Bora
hiváló, a székélet kiténően előmozdító emésztőszer.
Biztos, kellemes hatás!
Használható a gyógyszerárakban, ha nem, akkor egyenest a gyártóból.
J. Paul Liebe, Tetschen a. d. E.

Olesó butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtó fényezett	30 frt	1 ebédőasztal, ó-német stíl	3,50 frt
2 ágy, fényezett	22	1 íróasztal, 3 fiókos	16
1 éjjeli szekrény, fényezett	8	1 hálószoba, matt díófa	100
1 mosdó, 2 ajtó, fényezett	14	1 hálószoba, faragott	130
2 szekrény, 2 ajtó, díófa, matt	30	1 garnitúra crépe- vagy bourette-behuzat	55
2 ágy, magas, díófa, matt	28	1 garnitúra selyem-behuzat	80
1 éjjeli szekrény, díófa, márványtal	8	1 garnitúra plüss-behuzat	80
1 kredenc, 4 ajt., fülkés, faragott, márv.	46	1 szalonasztal	10
1 díván, magas tálca szőnyeggel	40	1 concol márványtal és tükör	26
1 ebédő-asztal, díófa, matt	12		

Nagy vázlatok egyszerű, valamint a legszeesebb kiviteál butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
Budapest, Erzsébet-tér 18 Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Évtizedek óta nagy sikerrel használatik esz- és köszvény ellen a KRIEGNER-féle REPARATOR.
A Szi-Rökushörházban 136 eset közül 129 esetben teljes gyógyulást idézett elő.
Nagy áru 2 korona, kis áru 1 korona. Franziókat ellen törvényesen vétele.

Főraktár: Krieger György.
Korona-gyógyeztető. Budapest, VIII. Kálvin- tér. 22. Használható a gyógyszerárakban.

PRÓBA SZERENCSE!
Kétkézfűzős levelezőlapon tett megrendelése elegendő, hogy meggyőződést szerezzen cipőműjósá- gáról, mely ha nem felel meg, a pénzt haladéktalanul visszaadom.
Mindencipőért egy évi jótállást vállalok, ha az Általam fölaltalt „Guzi” kenőcsöt, melyet ingyen adok, bekenti. Mértékelt elegendő egy napilapon barisnyában a lábtalp rajza. Kérje ké- pes árjegyzékem ingyen.
Férfi sima vixcipő . . . 3.-
Férfi elegáns vixcipő . . . 3.50
Férfi bagarita cipő . . . 3.50
Bocsaló, bőr v. szalóni . . . 4.-
Női elegáns cipő . . . 4.-
Női csizma . . . 5.-
Angol bocsaló, bőr v. szalóni . . . 3.-
Bogarita cipő, egy da- róból, haláltaggyal . . . 3.50
Cépváltoztal! Igaz díszel ver- tésim szives tudomására hozom, cégem Agulár Dávid fia, ezentel saját nevem alatt vezetem.

AGULÁR IGNÁTZ
Budapest, DEÁK-TÉR 6.

Polgár Sándor
m. kir. szab. nyert orvosi mű- és kötésre
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körut 50.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos-sebségi és betegápolási tar- gyakban.
Saját gyártmányu, m. k. szabadtalaz. Polgár-féle **servkötő,** haskötő, gúrcser álleni gummiharisnya, orthopaediai készületek, műlábak és kezek stb.
Valódi francia kőnlö- gességek F. Bergerand fils, párisi gyárakból.
Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

LINOLEUM
NEUMAYER LIPÓT,
BUDAPEST.
Főüzlet: VI., Váci-körut 1. (Anker-udvar mellett)
Magyarország legnagyobb Viaszosvászon és Linoleum gyári-raktárát.
Féltézletek:
IV., Bécsi-utca 5.
VII., Kerepesi-ut 8.
a Pannónia-szállóval szemben.
LINOLEUM.

Valódi keleti szőnyegek

Perzsa, Indus és Smyrna-minőség rendkívül nagy választékban.

Továbbá minden egyébnemű **szőnyegek, futószőnyegek, cocos-futók, cocos-lábtörők, kerevet-átvetők, angora-kecskebőrök és erdélyi pokrócok.**

BÜTORSZÖVETEK,

ugymint: szalon-, uri-, ebédlő- és hálósobáknak legújabb styl szerint. Ágy-, asztal-, flanell-, kocs-i és utazótakarók, függönyök és portierek minden minőségben és árban.

Papir-kárpitok

a legegánsabb, valamint a legegyszerűbb kivitelben jutányos árak mellett.

HAAS FÜLÖP és FIAI

gyárosok, m. kir. udvari szállítók.

Főüzlet: Budapest, V., Gizella-tér I. Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca és Ujvilág-utca sarak (Gentry kaszinó-palota).

Hölgyeknek

ajánljuk megrendelőre az „Illat és szőpítő szerek készítése“ című könyvet.

Magában foglalja az összes divatos illat- és szőpítőszerek, illatszerek, hajfestők, illatos mosdóvizek, szőpítő- és szőpítókészítő eszközök stb. stb. készítésének leírását.
Ára 1 korona 20 fillér.

Megrendelhető a „Budapesti Napló“ kiadivatalában.

Atlanti történetek.
(Tízennyeg elbeszélés)

Írta:
VIRTER FERENC.

Ára: 2 korona.

Kapható a „Budapesti Napló“ kiadivatalában. Két korona és 40 fillér beiktatása után portamentesen elküldjük.

FORTUNA-NAPTÁR 1902. ÉVRE.

Mikor van születésnapom?

Mindenki kísérje meg szerencséjét a születésnapjára jelzett számmal. Ezen naptárban az év minden egyes napjára egy szám van jegyezve, melyet azonnali megrendelésnél megküldünk, úgy hogy bárki szabadon választhatja a számát. Ha időközben a szám elfogyott volna, akkor hasonlót küldünk Önnek.

Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1 96645	1 92723	1 48068	1 52548	1 53718	1 8556	1 10463	1 44398	1 60019	1 38177	1 83912	1 96608
2 92716	2 38294	2 92736	2 92752	2 92775	2 93103	2 93414	2 37413	2 52549	2 26265	2 83528	2 92298
3 86076	3 86099	3 86580	3 83305	3 57286	3 89338	3 89360	3 24299	3 48046	3 81133	3 83279	3 86059
4 84316	4 38912	4 48558	4 52553	4 89327	4 89327	4 89768	4 10635	4 38113	4 17703	4 80628	4 83999
5 17777	5 84324	5 84349	5 84711	5 60004	5 83355	5 83378	5 93416	5 26206	5 83110	5 74346	5 83544
6 83553	6 83583	6 48570	6 83672	6 60015	6 83145	6 83145	6 74378	6 10648	6 60028	6 53083	6 83301
7 83035	7 83144	7 83612	7 83310	7 83697	7 64436	7 79743	7 74384	7 79730	7 48056	7 48073	7 81113
8 81131	8 38932	8 83209	8 83025	8 83330	8 65856	8 65869	8 89380	8 79733	8 26245	8 38222	8 53701
9 74372	9 74387	9 81181	9 75925	9 83092	9 40481	9 59560	9 85103	9 93422	9 17344	9 26882	9 45094
10 64432	10 51357	10 75908	10 64491	10 79708	10 35390	10 53341	10 83816	10 91379	10 95378	10 83849	10 38263
11 48569	11 38946	11 64471	11 58001	11 58050	11 24243	11 44329	11 83415	11 85138	11 91389	11 91380	11 32710
12 38288	12 64461	12 51369	12 51399	12 51634	12 8462	12 36451	12 83181	12 83847	12 83473	12 17709	12 17722
13 34477	13 34509	13 56324	13 38965	13 40466	13 64449	13 8560	13 59597	13 83455	13 83231	13 86044	13 96606
14 24234	14 38900	14 38944	14 35351	14 35369	14 64460	14 65874	14 52512	14 83207	14 79786	14 91390	14 92294
15 96634	15 17760	15 92732	15 6308	15 24213	15 89334	15 93410	15 44366	15 79754	15 83139	15 83515	15 86053
16 24237	16 4045	16 51640	16 52566	16 60023	16 84741	16 74323	16 36469	16 79767	16 60025	16 92729	16 83995
17 37417	17 92720	17 52506	17 92748	17 6569	17 83719	17 89357	17 24289	17 70544	17 52554	17 79800	17 83536
18 86074	18 86088	18 52507	18 53098	18 92764	18 83351	18 84783	18 10468	18 60014	18 48050	18 92759	18 83285
19 84302	19 84321	19 52513	19 86598	19 93308	19 64468	19 83756	19 93415	19 48031	19 83147	19 93408	19 86045
20 83545	20 38958	20 86577	20 84705	20 84722	20 64492	20 83372	20 74396	20 38102	20 83258	20 74337	20 74353
21 37422	21 83050	21 52517	21 83610	21 83688	21 83099	21 83132	21 75911	21 25322	21 38123	21 48061	21 64405
22 83008	22 81144	22 84329	22 83272	22 83317	22 65655	22 79736	22 89366	22 10643	22 26236	22 95382	22 53090
23 81117	23 38989	23 83172	23 83006	23 60027	23 65842	23 65850	23 85102	23 93418	23 17335	23 91391	23 93420
24 74364	24 64441	24 81167	24 75915	24 83039	24 59519	24 59554	24 83784	24 89393	24 95376	24 86020	24 95377
25 64430	25 55178	25 74394	25 64485	25 79704	25 51636	25 53335	25 83398	25 83438	25 83679	25 93412	25 48086
26 53717	26 48571	26 64467	26 52780	26 75655	26 65675	26 74334	26 83178	26 83198	26 91383	26 83903	26 38254
27 38285	27 34495	27 56305	27 51378	27 58032	27 40474	27 40492	27 59589	27 79760	27 83220	27 83506	27 26899
28 32725	28 4029	28 38923	28 38954	28 64415	28 35376	28 35399	28 52505	28 70533	28 85149	28 83511	28 17716
29 17728	29 17766	29 17766	29 17790	29 35361	29 65848	29 74336	29 44398	29 60005	29 83465	29 79290	29 95398
30 2892	30 4060	30 4060	30 4099	30 6322	30 24231	30 24257	30 36455	30 52515	30 79772	30 74333	30 92283
31 38246	31 52530	31 52530		31 64429	31 74376	31 74376	31 24281		31 74302	31 86050	

A.: Játsszék Ön az osztálysorsjátékot?

B.: Igen.

A.: Kivel játszik és milyen számmal?

B.: A szerencse által kiválasztott kegyelt Török A. és Tsa bankházánál, melynek szerencsenaptárát átvettem, azt a számot választottam, mely éppen születésnapom mellé van jegyezve.

A.: Azt hiszi, hogy ez így helyes?

B.: Igen, mert minden egyes számnak ugyanaz a nyerési esélye és meg fogom kiserelni, vajjon szerencsenapon születtem-e, avagy a szerencse fia vagyok-e?

Az I. oszt. tervszerű betétei:

1/3 eredeti sorsj. kor. 1.50
1/4 : : : 3.-
1/2 : : : 6.-
1/1 : : : 12.-

Fenti számok esetleges biztosítására azonnali megrendelést kérünk.

Fenti számok csak nálunk kaphatók

Török A. és Társa

bankháza Budapest.

Központ: Váci-körút 4.

Fiókok: Múzeum-körút 11. szám.
Erzsébet-körút 54. szám.

Ujdonságok!

R. & B. szabad.
15840. sz.

RIES és BERKOVITS

GÉPGYÁRA

BUDAPEST, VII., KERPESEI-UT 66. SZÁM.

Különlegesség: Oxigén- és szikvizgyárok berendezése, szabadalmazott szifonfejek és palackok, valamint sóryomógépek gyártása.

Oxigén- és szén-sav-eladás.

Oxigén és szikvizgyári berendezések.

Oxigén-szifonpalackok, cs. és kir. szab. feccies szifonkúpák, törv. védett „Országné” és „Unicum” szifonfejek, „Non plus ultra” gázcsapalackok, szab. „Ideál” szifonpalackok, „Poseidon” törv. védett oxigénvizgépek.

Ujdonságok!

R. & B. szabad.
15840. sz.

Ábra 54. szám.

„Ideál”-szifonpalack R. & B. szabad. 15123. sz.

„Ideál”-palack R. & B. szabad. 15123. sz.

Ábra 50/50. sz.

Magy. kir. Állam.
159232/C. III. sz.

Hirdetmény.

(Uj személydíjszabás életbeléptetése a Nógrád-érmegei h. é. vasuton.)
Ezen vasuton f. évi december hó 1-én új személydíjszabás lép életbe, mely a menetdíjak tekintetében csak azon változást tartalmazza, hogy azok korona értékben vannak kitüntetve.
Az új díjszabás, mely-lyel a megnyitás napján életbeléptett díjszabás erélyen kívül helyeztetik a magy. kir. Államvasutak díjszabás elírású irodájába (Budapest, VI., Csengery-u. 33. sz.) 20 fillért kapható.

Az igazgatóság.

M E S E.

A koldus keresztapa.

Egyszer volt egy nagyon de nagyon szegény ember, annak annyi gyereke volt, mint csillag az égen s már az egész falu komája volt. Egyszer megint adott neki a jó Isten egy kis gyereket s mivel a faluban már senkihez se mert fordulni, elindult, hogy majd máshonnan szerez komát.

Megy, mendegél s amint megy, találkozik egy ringyes-rongyos koldussal. Kérdi tőle a koldus:

— Hová, háová, te szegény ember?

— Annyi a gyerekem, hogy számát se tudom, most megyek a legkisebbiknek komát keresni.

— O, te szegény ember, ne is menj te tovább, inkább fogadj meg engemet komának!

Ránézett a szegény ember a rongyos koldusra, hogy mit csináljon ilyen komával, de aztán mégis megdöbben, hogy hátha nem kap különbet és megfogadta.

Mikor megvolt a keresztelő, a ringyes-rongyos koldus belenyúlt a szüre ujjába, kivett belőle egy éktelen nagy vas-szeget és azt mondta:

— Edes komámuram, itt ez a vas-szeg, más ajándékot nem adhatok a kis keresztfiának. Hanem tudja mit, ha majd tizenötéztendő lesz a gyerek, küldje ki az erdőbe, oda, ahol a tisztás van, és mondja neki, hogy ezzel a vas-szeggel csak kopogtassa meg a földet. Amit ott talál, az az övé lesz.

Jól van, elment a komámuram, maga maradt a szegény ember a sok gyerekeivel. Nőttek az apróságok, velük a legkisebb is, utóljára anynyira nőttek, hogy a koldus keresztfia is lett már tizenöt észendő.

Egy napon ott játszottak a gyerekek az udvaron és mindegyik előszedegette azt az ajándékot, amit a keresztapjától kapott. Csak a legkisebbik nem mutathatott semmit, mert annak nem volt. Csufolták is a többiek:

— No 'iszén, neked is szép keresztapád volt ám! Mutasd meg, mit adott! Ugy-e, fészkes esurhéjját vagy rántott gilisztát? Más ugye telhetett attól a ringyes-rongyos koldustól.

Elfakadt szegény gyerek sirva, mikor ezt hallotta. Nem elég, hogy nincs ajándéka, még csufolják is érte. Aztán meg a keresztapját is bántják, hogy az csak rongyos koldus volt. Szalad föl nagy rivással az apjához, kérdi tőle:

— Szerelmes apám, hát nekem semmit se hagyott a keresztapám?

— Dehogyan nem hagyott, édes fiam!

Avval kinyitotta a ládafiát, kivette belőle azt az éktelen nagy vas-szeget, oda tartotta az orra elé és azt mondta:

— Ehol az ajándéka, élj vele, ahogy tudsz!

Elpityeredett a gyerek, mikor ezt a vas-szeget meglátta és kérdezte:

— Hát aztán mit csináljak ezzel?

— Már azt, édes fiam, magam sem tudom. Hanem igaz, most jut az eszembe, azt mondta a keresztapád, hogy ha tizenötéztendő lesz, küldjelek ki ezzel a vas-szeggel az erdőbe, oda, ahol a tisztás van, aztán ott kopogtasd meg vele a földet. Eppen ma vagy tizenötéztendő, hát próbáld meg.

Elveszi a gyerek nagy fohászokkal a vas-szeget és kimegy vele az erdőbe. Csak megy, megy, utóljára odaér a tisztásra. A tisztás közepén lehajol a földre és megkopogtatja vele a földet.

Hej, de mi történt? Alighogy egyet-kettőt koppantott avval az éktelen vas-szeggel, megremegett a föld, mintha egész csorda bivalyt tereltek volna rajta keresztül, aztán füst meg láng csapódott ki belőle. Megijedt a gyerek, hogy még a lélegzete is állt. De nem sokáig tartott az ijedsége, mert azon a helyen, ahol füst meg láng tört ki a földből, egy szempillantás alatt olyan kastély termelt, hogy annak hetedhét országban se volt párja.

Hogy bámulta a gyerek a szép kastélyt! De nem sokáig bámulhatta, egyszerre csak oit termelt előtte egy ringyes-rongyos vén koldus és azt mondta neki:

— Kedves fiam, én vagyok a keresztapád, én adtam neked azt a vas-szeget ajándékba. Ugy-e szép kastély lett belőle? Ez most már a tied. De addig nem lakhatsz benne, míg csak feleséget nem hozol a házhoz. Menj be a kastélyba, aztán amit találsz benne, azt vedd magadhoz, azon majd megszerezheted a feleségedet.

Bemegy a gyerek a kastélyba, de biz az tele volt ürességgel. Nem volt abban se szék, se asztal, se ágy, se semmi. Bejárta a gyerek mind a tizenkét szobát, de egy köröm alá való, az nem sok, annyit se talált benne. Már éppen ki akart menni a kastélyból, mikor az első szobában a padló közepén valami fényeset lát. Oda megy, hogy mi az, hát egy ujjonát új négykrajcáros volt.

— No, ez is jobb a semminél, gondolta magában, aztán a zsebébe dugta és kiment a rongyos koldushoz.

— Mit találtál a kastélyban, édes keresztfiam? — kérdi a koldus.

— Ezt a négykrajcáros it ni! De hát hogyan szerezzek ezen feleséget?

— O, majd meglez az magától is, édes keresztfiam. Te csak menj szépen előre: eleget eszed szegény apád kenyerét, most már egy kis világot is próbálhatsz. Ezen a négykrajcárossal csak azt vedd meg, ami veszedelemben van.

Jól van, elbueszott a gyerek a keresztapjától és nekiindult a világnak. Megy, mendegél, utóljára odaér egy folyóhoz. Azon a folyón egy kis híd volt, a hídon állt egy öreg asszony és a

kötényéből egy-egy kis macskát dobott be a folyóba.

Nézi a gyerek, hogy mit csinál az öreg asszony és gondolta mában:

— No, itt van ám csak a veszedelem!

Aztán odakiált az öreg asszonynak:

— Jaj nénémasszony, ne dobálja be azokat a kis macskákat a folyóba, inkább megveszem!

— Hej, édes fiam, nem kell a kis macskákat sajnálni, ugys elég van a háznál. Kár volna erre a pénzedet költeni. Még csak ez az egy van a kötényemben, most már csak ezt is utána dobom a többinek.

— De ne dobja, nénémasszony, van egy ujjonát új négykrajcárosom, inkább odaadom érte!

— Isten neki, édes fiam, ha olyan nagy kedved van a macskához, hát nem bánom, odaadom a négykrajcárodért.

Aztán megvette a gyerek a kis macskát, beletette a tarisznyájába és nagy örömmel ment vele tovább. Ment, mendegélt hegyen-völgyön, árkon-bokron keresztül, utóljára olyan országba ért, amelyiknek még a híre se hallotta.

Abban az országban az volt a szokás, hogy aki idegen odatért, azt mind elhívták a királyi kastélyba ebédre.

Mikor meglátták a gyereket, ennek is mindjárt elejbe szaladtak és szolgálták:

— Gyere hamar, vár a király ebédre.

Hiába szabódott a gyerek, el kellett neki menni és csak azt kérte, hadd vihesse magával a tarisznyáját is. Elvihette bizony! El is vitte.

Délben leülnek az asztalhoz, hát minden embernek egy nagy sóprüt és egy vasvillát adtak a kezébe. Csodálkozik a gyerek, hogy mi ez itten, minek ez a sóprüt meg a vasvilla.

Azonban csak hozzák be a levest. Alighogy az asztalon volt, minden sarokból száz meg ezer egér ugrott elő, aztán föl az asztalra, neki a tányérokra és nem hagytak senkit se enni, hanem maguk estek neki az ételnek.

Megmégésedtek erre az emberek, fölugráltek az asztal mellől, a királytól az utolsó emberig mindenki kergette az egereket, ki seprővel, ki vasvillával, míg utóljára egy kicsit szétbontották a sok cincogót és mégis ehettek egy kis levest.

A leves után hozták be a húst. Alighogy ott volt az asztalon, ott volt a töméselen sok egér is, megint volt dolga a sok seprőnek, vasvillának és alig ehettek egy pár falatot.

Nagyot nézett a gyerek, hogy ez micsoda egy évés, honnan kerül ide ez a sok egér s mikor egy kis nyugás volt, megkérdezte a királytól:

— Királyi fölség, hát ez mindig így van?

— Bizony így van, kedves fiam. Nagy csapás ez a sok egér ezen az országon és senki se ehetik tőlük egy jó falatot. Aki erre valami orvosságot adna, annak szívesen odaadnám leányomat.

A tisztak újból meghajoltak és sietve távoztak.

Megharsantak a trombiták.

— Lóra, lóra! szólt a vezényszó.

A kijevi vajda megvakarta a fejét. Ez a hihetetlen gyorsaság nem igen volt az inyére, ő előbb ki akarta pihenni magát. Ugy tervezte, hogy huszonnégy óra múlva indulnak csak tovább.

Megkísérelte, hogy a heregeket más elhatározásra bírja.

— Heregem, lesz-e elég ereje a katonáidnak, hogy Mahnovkáig gyalogoljanak? Ok kimerültek, az ut pedig nagyon fáradságos.

A hereg megnyugtatta.

— Ne fájjon miatok a fejed. Meglásd: dalolva indulnak a csatába!

A vajda még egy utolsó kísérletet tett.

— De az én embereim is fáradtak ám. Chmielnik tájáról jöttünk egyhuzamban!

— Mi meg Lubnieből.

— Egész napon át gyalogoltunk.

— Mi pedig egy hónap óta teszünk ugyanezt!

A hereg aztán óta is vitázott tovább, hanem a csapatokhoz sietett. A vajda sopánkodva fordult a velejött urakhoz.

— Cseberből verdebe jutottam. Mindenekelőtt még éhen hagynak haini ebben a nagy sietésben. Azután meg pihenni jöttem és harcba visznen. Segítséget kértem és most velők kell küzdenem! Hiszen vén katona vagyok én is, több csatában veredtem már, mint a hereg, de nem tennék így hübelebalás módjára! Ezek ördögök, nem emberek! Nem esznek, nem alsznak, s ha szomjaznak, hát vérre szomjaznak.

A harciasabb urak nem adtak neki igazat.

— Valóságos oroszánok! Meg azután példaképei a jó katonának. Más táborban ilyenkor indulás előtt órákig eltart a rendetlen futkosás, kapkodás, ezek pedig, nézd csak, már hadirendben állnak és indulnak is.

A vajda siránkozva sopánkodott:

— Kétségbejött, kétségbejött!

REGÉNY.

TÜZZEL-VASSAL.

Irta: SIENKIEWICZ HENRIK.

(72)

A hereg azon gondolkodott, hogy békésebb vidékre vonul, pihenőt tart, új sereget gyűjt és lovakat szerez, mert a szegény párok esontvázként megsoványodtak, már egy hónap óta zab helyett fűből táplálkoztak. Egyheti pihenő után segítőcsapatok jöttek azonban. A kijevi vajda ezeröttszáz válogatott lovast hozott, a fiatal Aksak egy század huszárt s néhány nemes ur is jött kisebb-nagyobb kísérettel. Lehetek vagy kétezeren harcosok, a szolgánépet nem számítva.

A hereg hangos örömköltással fogadta az érkezőket és szállására hívta a vajdát. Egyszerű volt ez a szállás, mert Jerémias, aki királyi módra, fényző pompában élt otthon Lubnieben, lemondott a táborban minden kényelemről, hogy példát adjon katonáinak. Kis szobácskában lakott most is, amelynek szük ajtaján alig tudta magát keresztülpréselni a testes vajda.

Egy asztal, néhány falóca és egy lőbőrrel letakart ágy volt a szoba butorzata. A vajda, aki nagy barátja volt a kényelemnek, s utjára is magával vitte takaróit és vánkösait, megütődve nézte a szegényes berendezést és kíváncsian, firkészve pillantott a heregre. Rokonságban volt ugyan vele, s a varsói országgyűlésen találkoztak is már, de most beszéltek először. Rögön belátta, hogy rendkívüli emberrel hozta össze a sors.

— És ő, a kérdemesült vén katona, a büszke szenátor, aki leereszkedőleg megveregette a vállát a többi szenátornak, Dominik hereget barátoskának szólította, s a királyllyal is bizalmas lábon állott, nem tudott úgy igazán fölmelegedni Wisnovieckivel szemben, noha a hereg szíves

udvariassággal és köszönő, halálkodó szóval fogadta őt.

— Az Isten is megáldjon, hogy friss katonaságot hoztál. Mi már a végét jártuk.

— Szomorúsággal láttam, hogy heregséged emberei rossz borbén vannak, mert hiszen én azért jöttem, hogy segítséget kérjek.

— Miért?

— Krsywonos közeleg, tizezernyi sereggel. Voltaképpen Konstantinápoly felé vette az útját, mert híre járt, hogy heregséged odavonult. Utközben azután megostromolta Malmowkát.

— Mekkora ott az őrség?

— Kétszáz német van a várban, ők tartani fogják magokat. De a város teli a menekült nemességgel s ez kész veszedelem, mert csak gyöngö, apró sáncok védik. Nem fognak soká ellenállhatni.

— Nem késlekedhetünk! — mondta a hereg, azután kiadta a parancsot: — Jöjjenek azonnal a vezérek!

A kijevi vajda addig lepihent egy kissé és a vaesora iránt érdeklődött, mert kegyetlenül megéhezett.

Fegyveresőrgés és léptek zaja hallatszott, jöttek a hereg tisztjei. Csupa elrongyolt, feketére égett areu, lesóványodott, szakállas alak, akikről leritt a sok fáradalom. Hallgatagon hajoltak meg a hereg előtt.

A hereg katonás rövidséggel szólt hozzájuk:

— Fölnyergeltették a lovakat, uraim?

— Igen.

— Készen állanak az indulásra?

— Igen.

— Jó. Egy óra múlva Krsywonos elé indulunk!

A kijevi vajda nem akart a füleinek hinni.

— Hogyan? Egy óra múlva?

A hereg azonban rá sem hederített.

— Poniatowski és Viestul mennek elől, utánok Baranovski és a dragonyosok, s egy órára a Wurzel ágyúit elvonultak legyen!

— No, gondolta magában a gyerek, majd segíték én mindjárt a bajtokon!

Azzal föloldozta a tarisznyáját s mikor hozták a harmadik ételt s megint jött nagy cincogással a sok egér, kieresztelte a macskákat.

A macska nagyot morgott, aztán föl az asztalra, közéje a sok egérnek s egyet-kettőt mindjárt agyon harapott, a többiek meg úgy szétrebentek, mintha soha ott se lettek volna.

Nagyon megörült a király, mikor ezt látta és kérdezte:

— Hát ez miféle állat?

Csodálkozott a gyerek, hogy ezt se tudja és azt mondta:

— Hát 'szen látja: macska! Ez való az egérnek!

— No, ha ez való az egérnek, édes fiam, akkor te megmentetted az országomat. Iszen, mióta a világon vagyok, se ettem olyan jóízút, mint mostan. Derék ember vagy, nekéd adom a leányomat, hanem a macskádat, azt hagyd itt!

— Itt hagyom biz én szivesen, királyi fölséged, küldök is még hozzá három zsákkal.

Aztán nagy örömben voltak. Allt a nagy lakodalom, szólt a muzsika, hordták be a sok ételt, ettek, ittak és még csak egy fia egér se mert előbujni, mert a cica ott sétált föl és alá a szobában.

A lakodalom után hazavitte a gyerek a királylányt a maga kastélyába. De bezeg volt ám most benne minden! Aranyos szék, aranyos asztal, ágy, meg ami csak kell! A keresztapja mindent odaszerezett, amíg oda volt.

Alighogy hazaért a legény a feleségével, mindjárt három zsák macskát küldött ajándékba az ipának, aztán nagyon boldogan éltek. Ha meg nem haltak, most is élnék.

Mese, mese, mess kenyeret,
Ha nincs kécséd, fogj egeret!

KÜLÖNFELEK.

Levelt kaptam.

Levelt kaptam az édesanyámtól,
Oregbetűs, kis fehér levelet.

„A nagy városból gyere haza, lányom,
Miközttünk van csak nekéd jó helyed.

Ha megbetegszel: itt van, aki ápol,
S ki megvigasztal, hogyha könnyezel.
És a mi lelkünk telve szeretettel
S ez a szeretet soha sem fog el.

Gyere haza! A kis kertbe tavasszal
Új rózsafákat ültetünk megint.
Tudom, tudom, hogy most is szeretted még
A liliumot, szegfűt, rozmarint.

Hogy a vadszöllő kiveszett a nyáron,
A kis lugas bizony kopár maradt.

A fiatal Aksak azonban lelkesen tárta ki a karjait, s így szólt:

— Milyen dicső, milyen nagy hadvezér!

A vajda bosszusan kiáltott rá:

— Hallgass, teifelezzsáj!

Belépett a herceg és sietette őket.

— Lóra, urak, lóra! Indulunk!

A vajda őszintén előhozakodott a keserveivel.

— De, uram, ne veszíts el éhen! Adj előbb ennem, és pedig jót és sokat!

A herceg mosolyogva ölelte őt karjaiba.

— Megbocsáss, hogy nem gondoltam rá, de lásd, a háboruban megfélemeztek az ember ilyen-fajta csekélyiségekről.

— Nem mondom: ezek nem is esznek, — dohogott a kiengesztelt vajda.

Rövidesen megvaországok és néhány óra múlva a gyalogság is kivonult már Raigovodból.

Winnicán és Lytissen át haladt a sereg Chmielnik felé. Saborowkában egy csapat tatárrel találkoztak, szétverték őket s néhány száz fiatal leányt, akit rabságba hurcoltak, kiszabadítottak körmeik közül. A vidéken, ahová most jutottak, látszott már a Krsywonos pusztítása. Strysyawkát üresen, romokban találták. A falu első háza mellett egy tölgyfa ágán himbálózott a földesur.

Mezítelen mellére kötéllel összefűzve, koponyákat kötöttek a kozákok.

A feleségének és a hat gyermekének a koponyái voltak ezek.

A faluban az utcán végig az ugynevezett kozákiaklyák borzalmas látványa várt rájuk. Magasra emelt karjokkal ugyanis odakötözték az áldozatokat a kapufélfához, amelyet szalmával burkoltak be és szurokkal leöntöttek, s végül aztán meggyújtották. Ugy égették el aztán a szerencsétlenek, lobogva, mint a fálya.

(Folytatása következik.)

Te ültethetsz majd hajnalkát helyébe,
Szines is, szép is, árnyékot is ad"...

Valakinek hogy mutatom az irást:

Valaki rajta így nevet — nevet —
Édes anyám, a szívem tépi össze
Oregbetűs kis fehér leveled ...

Erős Renée.

Az én palmaágam.

Írta: Prielle Kornélia.

Ott künn, abban a nagy temetőben, hol minden rög, minden korhadtt fakesztt egy-egy örök fájdalom, két sir odanőtt a lelkemhez.

Egyik alatt az pihen, ki lényével, kedélyével, mint jötevő nap sugar beugrózta életem délet; a másik alatt az nyugszik, ki bearanyozta tűnő napjaim utolsó időszakát: még egyszer örömet szerzett a már oly hosszú pályát végzett színésznőnek.

Annak a sirhalomnak története bevésődött életem történetébe ezét hadd mondjam el itt.

Minden színésznő karrierjében előjön amaz idő, mikor számolnia kell azzal, hogy le kell mondania azokról a szerepekről, melyeket annyiszor, annyi taps között eljátszott. A kor határt szab a művészeti törekvéseknek. Az első ezüsthajszál szinte intőjel.

Hatvan év alatt magam is többször átestem ezen.

Hol vannak azok az idők, mikor filigrán kis hangommal még énekelgettem is szubrette-szerepekben (Lizi a Zsidóban) és eljátsztam a Tiszabáti libáskát, ifjúkorom e legzajszabb enyelgését, amelyben némi művészettel, de semmi számítással, egész lényem, kedélyem uralkodott, mint virágos táblán a fűge lepke; mikor magamat mulattattam vele! Hol vannak amaz idők, mikor mint Gauthier Margit 1856-tól 1884-ig csaknem kétszázszor rikattam meg a közönséget! Mikor mint a vígjáték királynőjét — a kritikusok legalább ennek kereszteltek el — ünnepeltek Thrudusiában! Vagy mikor mint Cora (47. cikk) az örülési jelenettel annyiszor tettem próbára idegeimet. Mind passé Megannyi fozslány, letűnt évek múlt emléke, mit lerombolt, megsemmisített a lehulló függöny.

De azért sohasem sőhajtoztam. Megváltam tőlük, mint anya gyermekétől, kit kibocsát a világ árjába. El is rabolják tőle, de lépte nyomán új élet támad és gyönyörködik a kivirágzott tán. Sohasem voltam, mint annyian, szárnyszegett. Új szerepkörbe jutva Anteusként újra föléledtem, új erőt merítettem és lelkemnek mindig az volt a gyönyörűsége, ha életem tudtam önteni a holt betűbe, ha meglevenedet előttem egy-egy alak, és láttam, hogy a közönség rokonszenvez vele.

Egy szép napon azt is belátam, hogy az én ősz fejemhez nem illelnek már többé azok a szerepek, miket akkor játsztam. Gondoltam egyet s meg is írtam véleményemet erről az akkori dramaturg-igazgatónak: Paulay Edénak. Még most is őrzöm a levél koncepcusát, ide iktatom, talán világot vet arra, vajjon helyesen jártam-e el?

... Ez alkalommal egy kérésem is volna önhöz, egy kérésem, ami már másfél éve ott motoszkál agyamban, de amit mindaddig előre nem látoit körülmények következtében még ki nem fejezhettem. De mert legelső ideje, hogy előhúzzakodjam vele, választ sem várok, éppen csak hogy kérésemet szíves figyelmébe akarom ajánlani. Arra kérem, hogy repertoáromban még némelykor előforduló szerepekhez, melyeknek előadásához „kellem”, „grációzitás” és leginkább bizonyos kedves-szükséges, elejteni sziveskedjék. En a következő szerepektől szeretnék mindenkorra fölmentve lenni: — és itt elősoroltam egy csomó szerepet. — „De hagyja meg, és ha lehetséges, szaporítsa is a jövőben a tiszteletreméltó ősz matrónák szerepeit; ezek teljesen megfelelnek becsúgyamnak; ily szerepekben mindenkor örömet és megnyugvást fogok találni. Nem rajtam fog múlni, ha a szűkreszabott szerepkörben nem fogok annyi tevékenységet kifejthetni; remélem azonban, hogy az idő és a drámai irodalom e szerepkört majd csak megbővíti, különösen, ha Csiky eredeti darabjaiban nekem más szerepeket szán, mint ide-oda ugráló szépelkedőt kibem van ugyan fiatalos ruganyosság, de hiányzik benne a korral járó tiszteletreméltóság.”

Azt a célzást, mit e sorokban elejtettem, hogy még nem akadt magyar író, aki érdemesnek találta volna egy tiszteletreméltó matróna szerepének eljátszására, a mi oly korán elhunyt büszkeségünk: Csiky Gergely rossz néven vette. Attól kezdve haragot tartott. Ugy ment el mellettem, mintha csak nem is ismerne. Mégrám sem köszöntötte a „jónapot”-ot. Elég volt lánia Paulayhoz írt leveletem, hogy nehezteljen.

Pedig akkor már játsztam elégszer darabjaiban: az egyfelvonásos Annában és a Komédiásokban. Majd pedig Paulay első nejétől, ott a halálós ágán vettem át örökségképpen Szedervary Ka-

millát (Proletárok). Hogy ítélem ettől a szereptől! Vajjon tudok-e majd belé oly vonást önteni, mi némileg rokonszenvesse teszi ezt az alakot, a szabadságharc emlekein élősködő asszonyt?! De játsztam és olyan sikere volt, hogy Márkus Emiliával Aradon, majd pedig Szombathelyen is előadtuk műkedvelőkkel. Azonban csakhamar beléférdadtam és megnyerési eljárás után (csak a nemzeti színház estéket értem) átvette tőlem a szerepet Rákosi Szidi.

A Buborékok Szidoniáját sem szerettem. De azért, ha elmentem vidékre vendégszerepelni, mindig elvittem magammal. És tetszett.

... Mintegy másfél éve mult annak, hogy Csiky nem is szólt hozzám.

Egy este ott jártam-keltem a színlalak között. Gondatlanul, mivel sem törődve, pedig csak egy rajzolt körülöttem minden. Amint ott álldögölök és nézem ezt a nagy sürgés-forgást, megszólítanak a hátam mögött. Meglepdőve tekinttem a hang felé: Csiky volt.

— Nem, nem mulaszthatom el, hogy önnek kifejezzem halámat!

— Háláját?! S ugyan miért, tanár ur? Hisz' azt már rég megtette a Proletárok színrekerültekor!

— Nem ezt értem. Hanem a buborékokat. Hogy elviszi mindig a vidékre is!

— Szót sem érdemel. Szembenem az asszony olyan, mint a szajkó: egy cifra madár. Jár-kel, folyton beszél, míg csak tönkrejutását el nem éri. Engem mulattat és örvendek, ha mást is mulattat vele.

Elváltunk. Kibékültünk.

Nemsokára, Szilveszter estéjén, hatalmas csomagot hozott a színház szolgálja, Paulay következő levelével:

Nagyrabecsült barátom!

A mellékelt darab meglepetés volt számomra, de ez tulajdonképpen önnek szól. Atolvastam a darabot és elhatároztam, hogy elküldöm önnek birálatra. Ha az ön ítélete kedvező, akkor a darab el van fogadva és már március közepén előadjuk. Lenne szíves ezt mielőbb átolvadni, hogy aztán leirathassam. Tudtommal Csiky ezzel egy régi tartozást akart jóvá tenni. Ez tehát az ő új-évi szerencsekívánata, de a magamét is hozzá fűzöm.

Készségés barátja

Paulay Ede.

A Nagymama volt: Csiky hálája.

Mikor elolvastam az első fölönást, talán mondanom sem kell, úgy éreztem, betelt a lelkem vágya. Egy író, ki megértett; aki úgy rajzolta azt az őshaju uriaszonyt, mint magyar író közt még kevés: tiszteletreméltóan ...

Ismét lepergett egy csomó fölönyszem azon az órán, mit úgy hívunk, hogy idő.

A közönség ötvenéves pályá utasom jubileumát ünnepelte. Ez volt a Nagymama tizenharmadik előadása. Ott volt a színlalak mögött Csiky is. Mikor lezúgott a taps az első fölönás után, hívtam őt is.

— No jöjjön, tanár ur!

— En!?! Ugyan miért?

— No nem a Nagymama, hanem az én kedvemért.

S jött. Kilépett a lámpák elé.

Ez volt utolsó szerepése az életben, ott a színpadon, a neki annyi dicsőséget, annyi babért hozó színpadon. (1891. november 4.) Néhány nap múlva ő is csak a múlté volt. Megölte a szíve.

Mikor aztán elmélgattam multak emlékein, eszembe jutott, hisz magam sem vagyok kivétel. én is csak olyan babonás vagyok, mint többi pályatársaim. A Nagymama tizenharmadik előadása ...

... Éreztem még nem róttam le iránta a kegyelet adóját. A Nagymama folytonos sikerei — hisz csakhamar az ország nagymamája lettem — ónsúlylyal nehezettek reám.

Ki-kijárogatva a temetőbe, hol szállóigévé lett mondásom szerint: ott van az én földbirtokom, szembe-ötött a Kisfaludy-Társaság szarkólagja, mit másodtitkára sirjára emelt. Ugy tetszett, hiányzik valami rajta: az én palmaágam.

Mégértem a Nagymama századik előadását. (A vidékieket is beleértve.) Újból fölébredt benne a kegyelet, a hála s elhelyeztem ott a szarkófágon — az én örök, de csak szemernyi elismerésemet ...

Oly jól esett nekem a tudat, hogy most már nem vagyok annyira adósa ...

+ Tycho de Brahe. Három évszázaddal ezeiótt halt meg Prágában a híres tudós, kinek neve halhatatlanná lett azáltal, hogy a csillagászati vizsgálatokat szigorú tudományos alapra fektette. 1546-ban december 14-én született Knudstrupban, Svédországban Tycho de Brahe, akinek, mielőtt a cseh fővárosba eljutott volna, a legváltozatosabb sorsa volt. Igen fiatalon nagy vagyon ura lett és hosszú, mélyreható tudományos kutatások után különféle általa fel-talált, már meglévő és általa javított, módosított csillagászati eszközöket készített. Ezek segítségével nem-

sokára különböző fontos felfedezést tett. 1576-ban II. Frigyes dán király Hoen szigetekét engedte át neki használatra s tekintélyes összeget is bocsátott rendelkezésére egy ott építendő csillagvizsgáló állomás számára. Ez 1580-ban elkészült és ezen nagy költséggel felszerelt Uraniburg a tudományos csillagászat tulajdonképpeni bölcsője. Királyi pártfogója halála után ellenségei, irigyei kiűldözték őt a tudomány ezen várából s 5 ösközveivel barátjához, gróf Hantzschhoz menekült Wandsbeckbe, Hamburg mellé. Itt élt két évig, amíg II. Rudolf őt Prágába hívta meg udvari csillagásznak. A nagy Keplertől hathatósan támogatva, itt közölte észleleteit, melyet oly tudományos tökélyvel és megbízhatósággal senki sem irt le elődei vagy kortársai közül. Az ő Marsmegfigyelési alapján állította fel Kepler a bolygó mozgásának tanát. Tycho de Brahe emlékére halálának 300 éves évfordulóján Hoen-szigeten emléket állítottak, melynek leleplezésén Oszkár svéd király is jelen volt. A nagy tudós hamvai most is Prágában vannak eltemetve. Érdekes, hogy Tycho de Brahe orra ezüsből volt, iju korában párbajban vágta le ellenfele szájából a műortt viselt.

— **Amerikai orvosok honoráriuma.** Czolgosznak, az elnököknek kivégetése újabb alkalom az amerikai hírlapokra nézve, még egyszer visszatekinteni Mac Kinley halálutására s az életmentésnek eredménytelen küzdelmeire. Ebből az alkalomból szóvá tették most az amerikai újságok azt is, hogy Mac Kinley kezelőorvosai fáradozásuk ellenértéke gyanánt nem kevesebbet, mint kerek 100.000 dollárt voltak szívesek honorárium címén ellagadni. Az összeg olyannyira jelentékeny, hogy összehasonlítást provokál. Az elnök gyógykezelését nem lehet összehasonlítani akármelyik nagybeteg gyógyításának gondjával. A felelősség terhe nagyobb és az ellenszolgáltatás is nagyobb kell, hogy legyen. De az Egyesült Államok legutóbbi elnökének élet-halálkérdése sem tekinthető felelősségterhebb feladatnak az orvosokra nézve, mint annak idején Garfieldnek, a Guiteau golyója által leterített korábbi elnöknek gyógykezelése volt. S Garfield ezenfelül mástól hónapon át küzdött a halállal s ugyanennyi időn keresztül voltak odaláncolva betegágyához az orvosi kar korifeusai. S míg Garfield orvosi 50.000 dollár honoráriumot fogadtak el negyvenhat napi ápolásért, addig Mac Kinley doktorai egy hétig tartó működésükért kétszer akkora összeget tekintettek megfélelt tiszteletdíjnak. A newyorki lapok sokalják ezt a differenciát és tagadásba veszik azt, hogy ennyire felszökött volna az orvosi tudomány — vagy hogy ennyire leszállott volna a pénznek az — igazi értéke.

— **Irhon és Britannia összekapcsolása a tenger alatt.** Merész terv a beszéd tárgya most Londonban. A tenger alatt akarnak közlekedési vonalat nyitni Britannia és Írország között. Egy alagút van tervbe véve, amely Skócia partjától Belfastig terjedjen s végremenyében lehetőleg még szorosabban fűzze egymáshoz az angol anyaország szigeteit. E terv mellett két másik tervvel is foglalkoznak, amelyek ugyanazt a célt szolgálják. A Wigtonshire- és az Austrim-grófság partja közt megépítendő alagút tervében azonban a legelőszőrűbbnek bizonyul és így ennek előkészítő munkálataihoz is hozzájutnak már. Az új tengeralatti alagút a terv szerint 54 km. hosszú lesz. Balfour angol miniszter élénken pártfogolja e nagyszabású vállalkozást, de az állami költségvetésben még nem talált tételt, ahová ezt a horribilis összegű beletételt beilleszthesse.

Ami a terv kivihetőségét illeti, itt az a nehézség forog fenn, hogy miként lehetne a víz átszivárgásának gátat vetni. Az Ír-tenger teneké ugyanis olyan körzetekből áll, amelyeknek rétegein könnyen keresztúlhat a tenger vize. Egyes szaktekintélyek ennek ellenében azt állítják, hogy a nagy iszap az üregeket betömí s így mit sem kell tartani attól, hogy a víz az alagútba behatolhasson. Némelyek pedig úgy vélik az esetleges bajt elhárítani, hogy az alagút boltozatát ötven méternyi hosszúságban vízhatlan anyaggal borítsák be. Az elkészítendő alagútban a vonatok száz kilométernyi sebességgel haladnának. Az üzemeltetés vilámos erőre tervezik. A szellőztető készüléket a Sacardó-féle rendszer szerint akarják berendezni, amely Olaszországban a hosszabb vasúti alagutaknál kitűnően bevált. Az alagút költségeit kétszáz millió koronára irányozták elő.

— **Klakk és revolver.** Egy florenzi botrány érdekében világitja meg a közönség hangulatának vezetőinek, a szervezett színházi klakkok időbereknek viselt dolgait. Giuseppina Hugue, a primadonna és Pandolfini, az első tenorista fizette a tapsonok vezérembereit, ameddig csak tellett nekik erre a célra. Végső azonban nagyon is tulusigazott igényekkel zaklatták a két művészt a tomboló tetszésük bérencei s

ez okozta vesztüket. A megzsarolt művészek kénytelenek voltak a rendőrség oltalmáért folyamodni, hogy megszabaduljanak azoktól a telhetetlen revolverezőktől, akik hadisarcot vetnek ki a színpadi dícsőségre, amennyiben előleges megegyezés szerint tomboló tapsokat rendeznek — avagy előleges fenyegetésüket váltják be, mikor püsszeggel fogadják a színpadi remeklékeket is. És hogy a primadonnának, meg a tenoristának panaszra nem volt alaptalan, ezt az a tény bizonyítja, hogy a rendőrség három klakkfőnököt letartóztatott és zsarolási kísérletek miatt vád alá helyezte őket.

— **A sivatag vasparipái.** Ezelőtt a Saharát karavánokkal, egyesült erővel utazta be a buvárkodó emberiség. A teve volt a sivatag hajója s a modern közlekedés helyettesítője. Most már a sivatagnak hosszú vonalszakaszokon át vasparipái is lesznek, amelyek zokatolva futják végig a végtelenbe nyúló síkságot.

Algeria főköormányzója nagy ünnepelességgel nyitotta meg a Sahara-vasut első részét, mely Ain Seifától Zupiaig, körülbelül 125 km.-nyire terjed. Ez a vasut Arzew tengeri kikötőtől délre 454 km.-nyire ágazik el. Körülbelül 300 kilométernyi ut után, mely a nyáron forró, télen pedig hóval borított fennsíkba vezet, érkezik az ember Ain Seifa városba, a „sarga” forrásokhoz. Az új vonat innen egy darabig nyugatfelé keletnek halad ugyanazon a fennsíkon s 16 kilométer után egy kies tó partján fekvő, buja, délszaki növényzeti helységbe, Tivulba érkezik. Innen osigavonalban a Moghrar fennsíkon halad a vonat s itt már közeledik a nagy Saharához. Az oázisok mindig szebbek és bujábbak lesznek. Itt délre fordul a vasut, behalad egy szakadékba, majd pedig kopár, meredek sziklás hegyen megy tova, míg Djenien-bon-Resk vasútállomásra érkezik. Négy óra alatt teszi meg ezt a 87 kilométer hosszú utat Ain Seifától. Djenien ugyan semmiéle kényelmet nem nyújt, de hatalmas kertjei pálmákkal és európai fákkal kellemesen gyönyörködtetik a szemet. Innen tovább haladva, ismét kopár pusztaságok és homokterületek következnek, csak itt-ott látható egy bokor a fehér, kellemes szagú sivatagnövényből. Ennek közepén van a Hadjerrat-Guil vasútállomás, ahonnan a marokkói területen fekvő Ichtetője, jobbra pedig a Fignig hegycsúcsai láthatók. A vonat továbbhaladva, keresztül megy egy vashídon s megérkezik a végállomásra, Duvegrierbe. A vasut mindenütt keskenyvágányu, mint a legtöbb algeriai vasut. Meg is felel céljának egész jól, mert csakis csapatszállításokra, hadi anyag szállítására épült. Mert ha tevéken szállítják az anyagot, mint az eddig történt, úgy horribilis összeget emésztenek föl. Így 1900-ban 30 millió frankot költöttek egyedül csak a szállításra. De még mindig 200 kilométernyi utat tevéken kell megtenni Algeria legdélibb részein: Thaghitig és Iglig.

— **A Niagara hősnője.** Akik eddig „legyőzték” a Niagarát — és időről időre szaporodnak a hősök — azokat most legyőzte Mrs. Anna Taylor. Ez az amazon nem kötélen, nem dróton, nem a magasban, a levegőben küzdött meg a zuhogó folyamammal, hanem a habok között. Mrs. Anna Taylor egy hordóban utazott át a Niagara-zuhaton. Kemény fából készült a hordó s acélabroncsokból volt körülveve, a fenekét néhezre csinálták s belül több szíj volt megerősítve, hogy a vakmerő utasné beléjük fogódzhasson. A hordó ezenkívül belül ki volt párnázva. Levegőt egy gummicső segítségével vezettek be. Mrs. Taylor fürdőkosztimben volt. A hordót, melyben Mrs. Taylor már előzőleg elhelyezkedett, egy csónakon egész a vizesésig vitték s ott szabadjára eresztették. A hordót azonnal, mint egy dugót a vizen, elsodorta az ár s a fészuhatagról 165 láb magasságban zuhant le. Több ezer főre menő közönség nézte a ritka látványt. Mintegy két perc múlva a hordó ismét előtűnt a vizen, mire kifogták. A vakmerő utasné eszméletlenül volt, de csak néhány perc múlva tudott beszélni; tejeen több sérülést szenvedett.

— **Kutyabetegség.** Kutyák tartása gyakran veszedelmes lehet az egészségre. Gyermeknek ne játszzanak velők már azért sem, mert különféle borbágot átszarnakhatnak rájuk a kutyákról. Oktalan dolog kutyákat csókolgatni. A kutya férges veszedelmes betegséget, sőt halált is okozhatnak. Ezek az állatok a kutya belében élnek; tojásaik a kutya szájából az emberbe juthatnak és innen a gyomorfalón át a vérkeringés útján a legkülönfélébb szervekbe. Találtak már ilyen férget az ember agyában, tüdejében, májában, veséjében és esontjaiban, szemében, melynek látóképességét veszi el egy ilyen megtelepedett féreg. A petéből hólyaggá fejlődik, mely sokszor eléri egy gyermekfej nagyságát; ez szabadon szaporodik és minden egyes új hólyag új veszedelem a szervezetre. Nem minden kutyában van ilyen féreg, de mindegyikben lehet

ilyen és mivel az ember azt sohasem tudhatja, hogy van-e a kutyájában ilyen féreg vagy nincs, már a lehetősége kell, hogy irányt szabjon cselekvésünknek és óvakodásra intsen. Kezünknek megnyalása a kutya által veszedelmes lehet, mert a láthatatlan peték kezünkkel szájunkba juthatnak és ezért okvetlen mossuk meg kezünket, ha kutyával foglalkoztunk. E figyelmeztetés éppenséggel nem túlovtos és így különösen a szülők feladata gyermekeiket arra figyelmeztetni.

— **A tinta veszedelmei.** A bakteriologiai vizsgálatok kiderítették, hogy a legtöbb tintában penészgombák és más baktériumok vannak, különösen pedig abban, mely nyitott tintatartóban áll. Így magyarázható amaz éppen nem ritka dolog, hogy tintás tollal ejtett jelentéktelen sérülés után az illető néhány nap alatt vérmérgezésben elpusztul. Sok gyermeknek megvan az a rossz szokása, hogy a tintás tollat a szájába veszi, vagy pedig a fűzetre ejtett tintaioltot lenyalja s így eme káros baktériumok a nyállal a gyomorba kerülnek s ha nem is okoznak vérmérgezést, de komoly megbetegedés alapját képezhetik. A tanítók és szülők kötelessége, hogy a gyermekeket a veszedelemre figyelmeztetve, ez elterjedt rossz szokástól elszoktassák.

— **A világ legnagyobb ezüsttömbje.** A legnagyobb ezüsttömböt Colorado (Amerika) ezüsbányájában lettek. Ennek súlya 3800 font, értéke mintegy 160.000 korona.

— **Széntermelés.** A világ összes napi kőszéntermelése mintegy 32 millió mázsa. Kiszámították, hogy a napi szénszükséglet alig valamivel kevesebb: 30 millió mázsa, a fennmaradó szén éppen a teljes angol flotta mozgósítására elégséges.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, november 2.

Gabonatüzet. (Reich) Jenő és társas-cég jelentése a Budapesti Napló részére.) Az időjárás a hét első felében még enyhe, nagyjából borus és esős volt, később az égboltozat kiderült ugyan, a hőmérséklet azonban tetemesen csökkent és érzékenyen hűvös volt. Gyenge éjjeli lagyokat is jelentettek. Az őszivetés mindenütt szépen kelt ki. A vízállás keveset változott.

A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg szilárdabb irányzat nem tud állandósulni. A múlt heti javulás ismét engedett és a forgalom tartósan gyenge. Amerikában a kedvezőtlenebb argentiniai hírek nem akartak hatni, a prompt határidő változati maradt ugyan, a későbbi terminusok azonban csökkentek és az irányzat változó. A látható buzakészletek ismét erősebb mérvben, a múlt héthez viszonyítva 4.954.000 bush. gyarapodtak. Angliában a hangulat szilárdabb volt, a forgalom is kedvezőbben alakult és az árak mérsékelttel emelkedtek. Franciaországban ellenben lanya maradt az irányzat. A kínálat bővebb és mig buzaárak, habár nehezen, de inkább tartottak, addig liszt 1/2 frankkal olcsóbb. A német piacokon is csekély a kereslet, prompt ár csudens; későbbi terminusokra szóló report azonban emelkedett. A többi kontinentális piacokon a forgalom nehézkes, vevők épp úgy, mint eladók tartózkodóak és az árak alig változtak.

Nálunk a forgalom e héten ugyancsak gyengébb volt, a hangulat azonban az összes cikkekben szilárd és különösen kenyérmagvak voltak emelkedőek.

Az üzleti hét részéről a következőket jelenthetük:

Buza e héten csak mérsékelttel volt forgalomban. A kereslet gyengébb maradt, ami a malmoknak a múlt hetekben eszközölt nagyjából beszerzéseivel és az ezzel kapcsolatos átvételekkel magyarázható. A kínálat e mellett azonban aránylag csak gyenge maradt és az emelkedett határidőjegyzések folytán a malmok kényserítve voltak a tulajdonosok felemelt követeléseit megadni. Az árjavulás egyébként mérsékelt és 140.000 métermázsa forgalom mellett 10—12 1/2 fillérrel javultak. A hetihozatalok összege 120.000 métermázsa, melyből 4900 métermázst vittek tovább.

Rozs az egész hét folyamán változatlan maradt. A vételeen egy a helyi fogyasztás, mint az export vett részt, az érdeklődés azonban gyenge és így a forgalom is mérsékelt maradt. Az árak minőség szerint 6.50—6.90 korona között váltakoztak budapesti paritásra, míg helyben 7.10 koronáig fizetnek három óra. A hét végével szilárdabb hangulat órványesült és az árak 5 fillérrel magasabbak. Nyíri származékok kevéssé vannak ugyan kínálva, de alig kötétek és Debreczen—Nyiregyháza paritásában 6.30—6.40 koronát jegyzünk.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) elég jól van kínálva és ártartó maradt. Szeszégetek erőteljes áru iránt jobb érdeklődést tanúsítottak és 5 fillérrel magasabb árakat fizettek. Minőség szerint 5.70—6.20

Színházak, szórakozó helyek.

VIGSZINHÁZ.

Vasárnap, 1901. november hó 3-án.

Délután 3 órákor mérsékelt helyarákkal:

A szálla.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta Mocsári Béla.

Utána:

Pálmay Ilka asszony vendégfellépéssel:

Pillangó kisasszony.

Énekes dráma 2 szakaszban. Irta Belasco Dávid.

Fordította: Faludi Miklós. A prólogust írta Heltai J.

Személyek:

Pinkerton	Bihari	Nakodo	Ronaszéki
Kitty	Szerény G.	Pillangó k. a.	Pálmay
Charpis	Balassa	Suzuki	Rostagni
Yamadori	Szerény	Prólóg	Lenkei

Este:

Másodszor:

A nevezetes kastély.

Vigjáték 3 felvonásban. Írták: Bisson és Berr de Turique. Fordította Heltai Jenő.

Személyek:

Hérois	Fenyvesi	Marguerite	Csillag
Baudoin	Góth	Genevieve	Varsányi
Colombin	Vendrei	Chod	Nikó L.
Gabriel	Hegedűs	Justin	Ronaszéki
Ludovic	Bihari	Phiibert	Gyözö
Dufresnois	Szerény	Augustine	Bálint R.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

NÉPSZINHÁZ.

Vasárnap, 1901. november hó 3.án.

Délután 2 1/2 órákor mérsékelt helyarákkal:

A molnár és gyermeke.

Népies dráma 5 felvonásban. Irta Raupach. Ford. Szardahelyi J.

Személyek:

Reinhold	Szabó A. John	Horráth
Mária	Kápolnai Reimann	Kiss M.
Kunigunda	Izsóné Margarita	Vidorné
Brumng	Sipóné Solt Jakab	Tollagi
Conrad fia	Szirmai Rádlér András	Kalocsai
Evald	Déli	

Este:

Katalin.

Eredeti nagy operett 3 felvonásban, egy változással.

Irta dr. Beldi Izor. Zenéjét szerzte Fejér Jenő.

Személyek:

H. Katalin	Zilahné Mária	Nyiri
Gr. Guraekij	Kenedich Olga	Nyári
Buranov Iván	Szabó Telémaque	Németh
Trojkov Fedor	Tollagi Duplessis	Kéry
Alekszej	Nagy Anica	Bojár
Sunderland	Ujvári Gregor	Kiss M.
Dacskov	Havasi Tiszt	Szerdahelyi

Kezdeté 7 1/2 órákor.

URANIA SZINHÁZ.

Vasárnap, 1901. november hó 3-án.

Délután 4 órákor mérsékelt helyarákkal:

R ó m a.

Három szakaszban. Irta Irmci Ferenc.

Este:

Monte-Carlo és a Riviera,

Irta Salamon Odón.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

KISFALUDY SZINHÁZ.

Vasárnap, 1901. november hó 3-án.

Délután 3 1/2 órákor félhelyarákkal:

A molnár és gyermeke.

Népies dráma 5 felvonásban. Irta Raupach.

Este:

Ugyanaz.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

KÖRÜLT-FÜRDŐ
GOZMOSÓ

Gőz- és porcellán-kád-fürdők, fedett tüli uszoda, hidegvíz-gyógyintézet, villamos-fürdők.

Erzsébet-körút 52.

A gőzmosó gyorsan és pontosan teljesíti megbízását.

Diszes ingaórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
órák- és ókszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
Videkre árjegyek bérmentve.

17.50 FORINTÉRT
egy tuzifa, négy teljes méter
kemény tuzifa,
száraz tüke- és tölgyfa, négy méter puhafa 15 forint, fűszárvá, szálvifa és püncs-morva. Kapható a legjobb minőségű
freud szén, legelőndű árba számítva. Megrendelések

FREUD LAJOS
tűzfakész-
kedőház,
V. ker., Felsőrakpart 7. sz. alá intézendők.
Telefon 34-95. szám.

KIRÁLY-KÁVÉHÁZ
Király-utca és Erzsébet-körút sarok.
Délután katonazené.
Esténként losonczi **RÁCZ RUDI**
híres zenekara hangverseny.
Számos látogatást kér, kiváló tisztelettel
KEINER MÁRKUS kávés.

Rendkívüli
OLCSÓ
Ortner Rezső és társa
Szt-Lőrinczi
Porcellánfestő-ipartelep
Teréz-körút 32. szám.
Dusan aranyozott, beégett finom festés, 6 személyre
Étkezé-készlet finom **6.50**
kivitel
Étkezé elegáns magas faon — frt 8.50
Étkezé rokokó remek virággal — frt 12.50
Étkezé 12 személyre, 84 daraból frt 25.—, 30.—, 35.—
Tea-készlet finom **3.75**
kivitel
Tea-készlet roocco dus arany 1.75 12. sz. 8.50 frt
Mocca-készlet nagy porcellán tablan — 4.75 „
Kávé-készlet a legfinomabb. 6 személy — 3.75 „
Mosó készlet teljes, igen szép festes — 1.75 „
Renek szep üveg-készlet csiszolt, 6 szem. 7.50 „
Dessert-tányerok átványnyal — 2.20 „
Kis hibák miatt kicserélt készletek 15% olcsó-
sásban számítanak.
VIDÉKI megrendelésnél kérjük a minta színe-
zetét vagy virágját megnevezni

Dreher Antal serfőzdéjének
jelenteg VII. Vesselényi-utca 4. sz. alatt levő
sörraktára és városi irodája
f. évi november 5-től fogva
VIII., József-utca 36. szám alá
helyeztetik át.

Glogowski és Társa cég
V., ERZSÉBET-TÉR 16.
írásmunka - osztálya
mértányos árakon elővállal és szabatosan
készít a Remington Standard író-
gépe mindenmá
írásmunkát és
sokszorosítást.

A megfordított ház.
A buffalo kiállítás Amerikában egyike volt a legérdekesebb kiállításoknak. Minden lehető és lehetetlen dolgot lehetett ott látni, hogy csak egyet is említsünk, ilyen a fordított ház, mely egy teljes ház, melynek teteje lent van, alapja pedig felfelé. Ebből az is látszik, hogy sok lehetetlen dolgot is lehet megvalósítani. De vajon lehetne például kiállítás rendezni a szerezésről? Első pillanaton

ez nem látszik valószínűnek, de aztán rögtön eszünkbe jut a Hecht-Bankház, a hol a legtöbb főnyereményt nyerték. Ha a végének a nagy 800.000 koronával kihúzott sorsjegyeit bemutatná a Hecht-Bankház, úgy ezzel a szerencse is ki volna állítva és első díjat nyerne ez a legszerencsésebb bankház, miért is vásároljon osztálysorsjegyet a Hecht-Bankháznál, Budapest, Ferenciek-tere 6. és Erzsébet-körút 32. Híjaz november 21. és 22. Egész sorsjegy 6 ftt, fél 3 ftt, negyed-1 ftt 50, nyolcad 75 kr.

RITKA ALKALOM
300 drb 1 ftt 80 kr.
1 gyönyörű aranyozott óra elegáns láncsal, jól jár, 3 évig jóállanak érte, 1 gyönyörű nyaklánc kelletű gyöngyökkel, legdivatosabb holtgyöksezer kézzel, nyakra vagy a hajba, szabad zárral, 1 elegáns niki szobkés 2 pengével, 1 eleg. börtára, 1 eleg. nikkel zseb-íron, 1 eleg. női mellű (tű) 1 pár fülbevaló simill briliánsok, 1 elegáns nyaklót, 1 eleg. kőszet készülő- és melligomb (pat), 1 eleg. zsebtörlőtűkér (bolga üvegi tárcsával, 1 jószágú pi-pereszappan, 1 eleg. nyakra-
való védő, 35 angol tárgy a levelezéshez, 210 drb különféle a házban szükségelt cikk, mind 300 drb az órával együtt, mely egymaga is megéri a pénzt, postautánvétellel még csak rövid ideig, 1 ftt 80 krért kapható németül készült cég-től **M. B. Braumann, Krakau**. Nem tejszéri visszajárak a pénzt.

Hiesz A.
Fénymáz
a legjobb és legolcsóbb.
kapható mindenütt.

Tüzmentes
pénzszekrényeket,
kasszetteket,
villamos vészjelző pénzszekrényeket, páncélírószekrényeket és másodpécszekrényeket legjobb kivitelben és legolcsóbban szállít
HESKY TESTVÉREK
cs. és kir. szabad. hazai pénzszekrénygyára
Budapest, VI. Szabolcs-u. 4.
Erdély
részsére főraktár:
REMENYIK VIKTOR
vas-nagykereskedés
Kolozsvár.

Zálogházból
veszek
cédulákat.
Eladó
13 intos ezüst evőeszközlet 12 személyre 140 ftt, 6 személyre 65 fttől kezdve és feljebb. Mindennemű Room ezüst tárgyak, harok és irrasz stb. szomsz. Nagy rakár arany fűrt láncokból, maszif aranygyűrűk 6 forint 40 kr. arany fűrt-órák 12 ftt, arany női órák 9 fttől kezdve 12 darab maszif evőeszköz 6 ftt 50 kr.
Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.
Grünberger A. Béla
örökös
Budapest, Harisbázár.
Váci-utca 30. l. em. 23.

A LEGTÖBBET
MALUNK VÁSÁROLT
OSZTÁLYSORSJEGYEN
NYERTEK.

A következő sorsjáték I-ső osztályának **HUZÁSAI**
Már NOV. 21 és 22-én
megejtetnek.

AZ EREDETI SORSJEGY ÁRAI:
1 egész 12.— kor. | 1 negyed 3.— kor.
1 fél 6.— „ | 1 nyolcad 1 1/2 „

A nyereményeket bármily összegben a legszigorubb titoktartás mellett azonnal huzás után kifizetjük.

NEVEZETI
PENZVÁLTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN, GIZELLA-TÉR 1. SZ.
(HAAS PALOTA).

HAGGENMACHER-féle
a söröződe által palaezkozott
GÓLIÁT MALÁTA-SÖR
legkellemeoseb üdítő és tápláló ital.
Dr. Téliás János kir. keres. orvos. bír. vegyér nyilatkozata: „A Haggemmacher-féle Góliát Maláta Sört, vegyvizsgálatom alapján, főleg magas extract és malátaszor (Maltese) tartalma következtében a legfinomabb maláta-sörök közé sorozom.”
Megrendelési hely:
Budapest, V., Kádár-utca 5. sz.

Magyar tollal írjon minden magyar ember!
SCHULER JÓZSEF Első magyar acélírótoll és tollszár gyáranak kitünő gyártmányai

Kérem!
Tessék próbát tenni az elismert kitünőségű „SISAK“-KAKAO-val és „SISAK“-CSOKOLÁDÉ-val
Kezességgel a legtisztább és mindamellett legolcsóbb hollandi gyártmány.
Kapható az összes jobbfejta gyarmatár- és csemegés üzletekben.

Kérem!
Tessék próbát tenni az elismert kitünőségű „SISAK“-KAKAO-val és „SISAK“-CSOKOLÁDÉ-val
Kezességgel a legtisztább és mindamellett legolcsóbb hollandi gyártmány.
Kapható az összes jobbfejta gyarmatár- és csemegés üzletekben.

Szerencsenaptár az 1902. évre.

Mikor van a születésnapom?

Mindenki próbálja meg szerencsésjé a születésnapjára jelzett számmal. Ezen naptárban az év minden napjára egy szám van jegyezve, a mely azonnali megrendelés mellett Benkő Nándor főelárusítónál Budapest, VI., Andrassy-ut 79. szám kapható.

Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Agusztus	Szeptemb.	Október	November	December
1 2052	1 89018	1 3967	1 1009	1 954	1 3903	1 89680	1 3945	1 3904	1 55672	1 3989	1 2067
2 89025	2 3302	2 3301	2 3965	2 5522	2 7606	2 32310	2 33621	2 2058	2 35133	2 89015	2 89670
3 7621	3 46805	3 62487	3 48022	3 32307	3 32309	3 52177	3 5504	3 48021	3 33622	3 33622	3 32308
4 52176	4 33632	4 73906	4 2074	4 35135	4 35134	4 3968	4 35132	4 79907	4 3971	4 66158	4 5519
5 79904	5 79927	5 33647	5 3965	5 33640	5 33648	5 5523	5 66160	5 89668	5 79916	5 79912	5 79908
6 10144	6 91797	6 89658	6 79926	6 5503	6 3950	6 79980	6 2062	6 1020	6 33623	6 7614	6 33655
7 33602	7 33644	7 3964	7 33662	7 39631	7 79955	7 33660	7 79941	7 33650	7 79985	7 79957	7 79905
8 91794	8 89674	8 52179	8 5502	8 48011	8 46810	8 2070	8 32313	8 3977	8 2075	8 33664	8 66155
9 33642	9 3963	9 33663	9 52180	9 79968	9 39659	9 7604	9 79998	9 33626	9 33609	9 91780	9 48005
10 5501	10 79989	10 3942	10 79988	10 2056	10 3906	10 79956	10 52193	10 3959	10 79910	10 3910	10 91786
11 33618	11 52188	11 79937	11 7615	11 32316	11 32312	11 2069	11 5524	11 3917	11 5521	11 79917	11 32315
12 35139	12 46804	12 2054	12 3915	12 79964	12 79920	12 3998	12 2054	12 79981	12 52194	12 66153	12 3908
13 79952	13 32306	13 7611	13 33664	13 46803	13 52191	13 3362	13 7605	13 2057	13 3963	13 46804	13 91784
14 48002	14 79906	14 33603	14 32303	14 25905	14 7607	14 79987	14 2065	14 5506	14 74506	14 33666	14 5508
15 79973	15 33620	15 79947	15 48004	15 3950	15 2073	15 32321	15 2059	15 3901	15 3972	15 5518	15 79980
16 35140	16 3936	16 2081	16 7619	16 46808	16 3997	16 5517	16 79935	16 3935	16 79986	16 52196	16 55693
17 3962	17 79923	17 66169	17 3948	17 32305	17 79965	17 33673	17 48006	17 79959	17 2060	17 3973	17 3974
18 89672	18 7608	18 46806	18 32317	18 3981	18 33627	18 3983	18 79944	18 5511	18 35131	18 973	18 91785
19 35124	19 35128	19 39628	19 79962	19 7612	19 35126	19 79985	19 46812	19 1010	19 55697	19 5516	19 52198
20 46802	20 79903	20 48024	20 35129	20 66153	20 3911	20 33614	20 3907	20 25906	20 3918	20 79945	20 3941
21 79950	21 24539	21 79951	21 46807	21 7622	21 32323	21 5509	21 79913	21 48020	21 32314	21 62500	21 66152
22 3984	22 3985	22 3952	22 2072	22 3993	22 48007	22 48008	22 5512	22 66156	22 79965	22 66156	22 7619
23 32325	23 10146	23 79927	23 3948	23 32303	23 3963	23 91792	23 7613	23 79970	23 43634	23 48015	23 52199
24 66162	24 79948	24 48022	24 48814	24 10149	24 79962	24 3947	24 5524	24 3909	24 7624	24 79971	24 3914
25 79902	25 2071	25 3936	25 33637	25 79923	25 3943	25 46806	25 79968	25 79988	25 3975	25 89019	25 79910
26 39641	26 24544	26 79904	26 48010	26 3996	26 33606	26 79961	26 3912	26 32302	26 79972	26 66158	26 52180
27 35129	27 48009	27 48020	27 32304	27 79994	27 79936	27 5513	27 7623	27 91793	27 2069	27 3995	27 33610
28 46803	28 7606	28 35130	28 79995	28 35136	28 46807	28 32318	28 46808	28 91798	28 7626	28 62481	28 5520
29 33668	29 40102	29 3959	29 3959	29 5514	29 66155	29 79912	29 79984	29 55680	29 2068	29 79976	29 33612
30 3960	30 7625	30 89023	30 39613	30 2073	30 33636	30 32320	30 48018	30 3914	30 5511	30 32301	30 33610
31 25907	31 3953	31 3953	31 3972	31 3972	31 74531	31 3923	31 10123	31 10123	31 10123	31 89659	31 89659

Siessen ön születésnapjának számát a közeledő 9. m. kir. osztálysorsjáték I. osztályához megrendelni, mert a legutóbbi húzásoknál is sokan szerencsés eredményeket mutathattak föl, a kik az általam már évek óta kiadott szerencse-naptárjából saját számaikat kiválasztották.

Az I. osztály sorsjegyek árai: 1/2 K. 12, 1/3 K. 6, 1/4 K. 3, 1/5 K. 1.50.

Megrendelésekre az I. osztály fönti számainak húzásához legkésőbb november 21-ig húzás napjáig várok.

Bankház Benkő Nándor Főelárusító
Budapest, Andrassy-ut 79. szám.

BUTOR
jó, szolid kivitelben, előnyös részletfizetésre.
Náthán Ignác
kártyos- és asztalos-butor egyedüli főraktára
VII. ker. Erzsébet-körút 23.
Árjegyzék vidékre ingyen és bérmentve

ÉN ZT
SORSJEGYEKRE ÉRTEKPAPIROKRA (visszafizetéses) tettes szerinti kisebb részletekben is) bármily összegben igen olcsón ad
Kováry Armin
bank-és váltóüzlet-származásos üzletvezető.
IV. k. Ferenciek tere 9. Gróf Cziráky-palota.

Zenélő ébresztő
14 korona.
Ezen meg vannak győződve a zenélő-ébresztő-óra különleges előnye, a nélkü, hogy az órák elmozdított állapotban, mint más ébresztő-nél. Eleg. nikkeltek, szolid munka. órák. 2 darabot átvessz. 14 K. Ájtel magától világító ébresztő-óra csengőtűvel 4.-, dátummal 4 K. 50 HLL. ébresztő-automata 5 K., nikkel remont. óra 7 K., szétrom. óra 10 K. Rosak-szistema precíz remont. óra 24 K. helyeti 10 K. EUNDEKIN M. Bécs, IX., Berggasse 3. Magyar árjegyzék ingyen.

Harmaid kiadás. Ötödik ezer.
Uj! Megjelent Uj!
Néklízhethetlen utmutató érdeklészitő részletekben gazdag kalauz férfiak számára
Bűnök az ifjuság nemi életében és azok hatásai a férfikorban.

Férflak ingyen kapnak
egy legujabb találmányu gyógyszer, melyvel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt ír, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E céliből elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszerrel felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E házisszerrel a baj odanaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszer közvetlen hatáson szervekre, melyek erőt szükségelnek, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Órogok és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut“-nak alanti címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetk. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukat nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a gyógyszerért bárhonnét is magyarul, mire neki diskreczió mellett egy gyógyszerküldeményt küldetk felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek következőleg címzendők: State Medical Institute, 6. Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

Nagyobb és azonnali vételeknél kötelezettség nélküli ajánlunk
legfinomabb gyaltult erdélyi savanyu káposztát
bordókban és bódókban, mm.-kint tisztu suly mellett 8 koronával, Déva Állomástól képszéki-üzlet mellett, levonás nélküli. Tartályok önköltségen felszámlítanak. Próbaküldemény 30 fillér beküldésével.
Transsylvania conservgyár Déva (Hunyadmegye).
Gyümölcs és vetemény cservéinek, valamint gyümölcszeinek minden nagyobb fúszterkedésben kaphatók.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

BUTOROK
úgy készpenzert, mint részletfizetésre
leggyorszerűbbtől a legfinomabb kivitelű legjutányosabban
Ehrentzen és Fuchs testvéreknél, **BUDAPEST, VI. Teréz-körút 3.** Andrassy-ut közelében. Képes árjegyzék ingyen.

Írta: **Dr. MITZGER TIVADAR.**
TARTALOM: A normális nemi élet. Eredező bűnök. Terhelt családok való leaszarmas. Fajtalan-
kodó gyermekek. A serdülő ifjuság szexuális bűnei. Az infertilitás. Magánélet. Kicsapongások. Szerelem és nemi élet. Idős szexuális. Firt. Félészek. Erzeki szerelmek. A nemi viszonyok véges kivétel-
kezdményei. Nincs titkos betegség. Alakomrem. Furdó novélés a tanácsok. A titkolózás káros hatása. Erkek és nők. Kátharósság gyógyrend. —
Megrendelendő a szerzőnél, Budapest, VI. Teréz-
körút 44. sz. I. em. Ára 2 korona.
Diszkrét zárt szethűlés.

A nekünk bemutatott számtalan megbízható, hitóles közönséget folytán ezen nevezéseddel óta fennálló rendelő-intézet a legmegelőzöbben ajánlható.
Rendelő-intézet Budapest, Andrassy-ut 21. az Opera mellett.
TITKOS BETEGSÉGEKET
hagyosfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utó-
bajait, az elgyengült férfierő, a magánélet, a bajokor
utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, barmeny-
nyire idülttek is, valamint mindazon női betegsége-
ket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és
börbetegségeket gyógyít uj gyógymód szerint, biz-
tos sikerrel, gyorsan és alaposan
Dr. Garai Antal
orvos, sebész, szemész- és szülés-tudor, volt
csász. kir. oszt. főorvos.
RENDEL: naponta d. e. 10 óráig egész délután 4 óráig,
este 7 óráig 8 óráig.
Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és
gyógyszereskről is gondoskodva lesz.
Nőknek külön váróterem.
Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-
nál megrendelhető **NÉPSZERU UTMUTATÓ** (már a
15-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek
éveséről gyógykezeléséhez címü könyv, volt ára 3 frt 50
kr., most csak 60 kr. A könyv jól becsomagolva lesz
elküldve, 1 frt bérmentve, illetve bérmentve vagy 60 kr.
utávéttel.

Heim féle MEIDINGER KÁLYHÁK
A feltaláló DR. MEIDINGER TANÁR ÁLTAL kizár, jogesített gyára.
CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ
HEIM H.
„Hestia” kályhák
HEIM féle folytonegő-szabályozó-szeleltő kályhák
TÖBB MINT 65.000 HÁZBAN ÉLTEN.
Utánzatoktól MEIDINGER-OFEN utalással az itt óva intünk H. HEIM által védjegyre
Folytonegő, kandallók KÖZPONTI FÜTESEK MINDEN RENDSZERBEN.
MINDEN TÜZELŐ ANYAGNÁK FÜSTMENTES TÜZÉLÉSSEL. EGY KANDALLÓ TÖBB HELYISÉGET FÜSTLEMLŐ BEFÜTHET.
Szeleltetési berendezések, MINDENMÉRT SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK. NÖVÉNYHÁZI FÜTESEK.
Legyőbb referenciák: — Prospektusok és költészetésük ingyen és bérmentve.
BUDAPEST, TRONETUDVAR
EREDETI BÉNY KAPITÓK BÉCS, OBER-DOBLING. CSAK IS GYARUNKAP BÉCS, I. KOHLMARKT Z. VAGY FIOKJAINKNAN PRAGA, HYBERNERG. Z.

BEIFELD BANKHÁZ BUDAPEST.
Károly-körút I. szám. Alapított 1874-ben.
Rendeljük Budapest legregőbb és legmegbízhatóbb bankházaaink egyikénél.
Az ezen hitelkapál körülmenyben hirdetett osztálysorsjegyek bankházaiban a legelőszertül-
ben az ószegnek postautalványon való előnyös beküldése mellett kaphatók!
Árak: 1/4 sorsjegy 3 korona, 1/2 sorsjegy 6 korona, 1/3 sorsjegy 12 korona.
Összgyeremény 13 millió 160.000 korona! Húzás már november 21. és 22-én.

Az őszi és téli idényre ajánli
Neumann M.
Budapest, IV., Múzeum-körút I. sz.
Őszi és téli öltözöket, Atmeneti kabátokat (Double, Ulster és Raglan) Haveltekujakkal és ujakk nélküli. Téli kabátok és Városi bundákat. Gazdasági kabátokat szövet vagy szörme bérmentve.
Eredeti dán iramszerve kabátokat flanel vagy szörme bérléssel.
Nagy választék gyermek- és nő- öltözökekben.
Minták és árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.
Videki megrendeléseknél elegendő mértéknek egy kabátunk a beküldése.

Legjobbajk saját nemükben a

MAGGI

élelmiszerek.

Minden család számára legnagyobb értékkel bírnak.

Maggi izesítésre
minden leves-, bouillon-, mártás- s főzeléknek stb. meglepően jó ízt kölcsönöz.
Néhány csöpp elegendő.
Üvegekékben 50 fillértől kezdve.

FRANCIA LEVESEK

1 tábla ára 15 fillér
és elég 2 adag erős, könnyűen emészthető, egészséges leveshez, mely csupán víz hozzá-tételével néhány perc alatt előállítható.
19 különféle fajtában.

ERŐLEVES-TOKOK

1 tok elég 2 adag leg-finomabb erőleveshez, mely csupán forró vízzel leöntve, minden további hozzá-tétel nélkül, azonnal előállítható.

Egy kísérlet meggyőzőbb mint bármely reklám.

Minden fűszer-, csemegekereskedésben és drogeriában kapható.

Koch Testvérek

férfi-, fiu- és gyermekruha-áruház
Károly-körút 26. szám.
Versenykielív olcsó árak.
Nem gyári áru.
Csak jó kivitelű munka.

Külön szakaszról mérték-osztály — Óriási szövetraktár. Méteren-kinti eladás.

„Montenin“

télikabátok kék és fekete bojhos, új honi gyártmányú szövetből, könnyű és kellemes viselet és kiváló tartós 22 ft. ugyanaz fiuk részére 16 ft.

Télikabátok minden kivitelben szürke, kék és fekete, egy és kétsoros, 50, 45, 40, 38, 32, 25, 20, 14 ft. fiuk részére 16, 15 és 10 ft.

Vadász-loden kabátok hatféle kivitelben, szövetből 14, 12, 10 és 6 ft. szőrmebéléssel 40, 38, 20, 18, 14 és 10 ft.

Sacco-öltönyök 30, 28, 24, 22, 17 és 14 ft.

Sans Doublur Raglan átmeneti legújabbkábbát sajátjából szövetbéléssel 28, 26, 20, 14 ft.

Meg nem felelő árúért a pénzt visszaadjuk.

Minden darabon a szabott ár látható.

Tessék címünkre pontosan ügyelni.

Asztalos és kárpitozott
BUTOR
minden kivitelben előnyös
részletfizetésre kapható
Schwarz Lipót és Testvére
kárpító-mester cég butor-raktárában
Bpest, VII., Hársfa-utca 37.
(Weaselányi-u. korosztályánál.)

Legolcsóbb forrás

beszerzésére légszusz- és villamvilágításához. Villam- és légszusz világítási installatciók.

Csillárgyár:
Stern, Merkel és társai
BUDAPEST,
VI., Szercesen-u. 35.

Magy. kir. Államvasutak.
Budapest-balparti üzemelt.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. Államvasutak budapest-balparti üzemeltetéséhez tartozó budapesti terézvárosi osztály-műmunkás-egyesületének szán levő pócegodrök és pócecsatornák kiűrtése és tisztításával járó munkálatoknak az 1902—1904. évekre való biztosítása iránt nyilvános verseny-tárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák mennyiségére vonatkozó tájékoztató adatok, valamint a munkák végrehajtását szabályozó részletes feltételek alulírt üzemeltetés pályafenntartási és építési osztályának helyiségében (VI. Teréz-körút 62. l. em. 11. ajtó) a rendszeres hivatalos órák alatt átvehetőek.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok f. é. november hó 6-ig, déli 12 óráig általános osztályunk v. zeti-főnök (VI. Teréz-körút 62. l. em. 8. ajtó) nyújtandók be ezen cím alatt: „Ajánlat az 1902—1904. években legantósítandó pócegodrök és pócecsatorna tisztítási munkákra.”

Később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vételni.

Bánatpénz fejében legkésőbbben f. évi november hó 4-én déli 12 óráig 400 korona, azaz négy száz korona készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban a budapest-balparti üzemeltetés gyűjtőpénztárában lefizetendő.

Készpénz után kamat nem követelhető, az értékpapírok pedig a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebbi, utolsó napi árfolyam szerinti értékben, de semmi esetre névértékben felül, fognak számittatni.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fenntartjuk.
Budapest, 1901. évi okt.

Titkos betegségek ellen

2: évi, részben katonaiorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDAGSY,

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézete

IV. Kigóy-utca 5. l. em. Klitold-palota

(Atjához és lift használat).

A legelhanyagoltabb húgyszófolysokat, legulyosabb húgyszófolysokat, bujakóros sebeket, syphilit, az ontortóztetés utóhatjait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magmóleséket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjakori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókezelményeképp létrejött hátrgerincnyújtást gyógyít a legújabb gyógy-módot szorint alaposan és biztos, állandó sikerrel.
Rendel: délelőtt 9 óráig 4 óráig; este 7—8 óráig
Nőknél egy mint férfiaknál külön be és kijárat
Külön várótermek.
Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltak; esetleg gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

Mindkét nem

összes nemi és bőrbetegségeit dr. Ollivier párisi vérgyógyító piszkotálval gyógyítják, a mely egyedül hivatalosan jóváhagyott és átlagilag 24.000 frankkal jutalmaztatott. Itélje ön, hasonítsa össze ezen autentikus bizonylatokat, ezen egyedül létező, kétségtelenül bizalmat érdemlő biztosítókát egy ötven-éves szakadatlan gyógyeredménynek. Egy 80 oldalas füzet díjtalanul küld-tük meg (1 külföldi bélyeg). Tanácsot leveleiben adunk. Rue Rivoli 33, Páris Raktár Budapestben a Török-féle gyógyszerárban Király-utca 12. és több más gyógyszerárban.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és könyelmes módon biztos gyógyulást óhajto szenvedőknek. 20 éves kórházi és magán-gyakorlati tapasztalatainak fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINGZAR J.

egyetem-orvosnádor

gyógyít férfiakkal és nőknél foglalkozási szavaz

nélkül mindennemű barmlyi rógi kóliud

Nemi betegségeket
ugymint húgyszófolysát, hólvag-és vizeletibajokat bujakóros sebeket, syphilit, önfertőzésből eredő idegbajokat a legmakacsabb bőrbetegségeket és szépséghibákat, továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat
(impotencia)
megleppé biztos eredményvel gyorsan a legújabb módon.

Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerpesi-ut 14. sz. l. e.

Rendelés: délelőtt 10—4-ig, délután 6—8-ig.

Külön várótermek. Külön be-és kijárat.

Levelekre rögtön válasz.

Magyar élet- és járadék-biztosító intézet

Budapesten, V., Akadémia-utca 3. sz.

Igazgatóság: madarasi dr. Beck Gyula, gyömrői Gyömröy Aurél, báró Rudnyánszky József, Vargha Sándor.

Az intézet szövetkezeti alakra lévén feltette, az össznyereség a biztosított tagok tulajdonát képezi és annak 70%-a a teljesített díjazetések arányában a tagok között felosztatik.

Az intézet az életbiztosítás összes nemeit műveli jótányos díjak és előnyös feltételek mellett. Ajánlja különösen a halál esetére szóló biztosítást a család ellátására, a kölcsönös biztosítást házastársak részére, a halál és elérés esetére szóló vegyes biztosítást, kiháziasítási biztosítást leányok részére, valamint fiuk ellátására katonai szolgálat esetére, nyugdíjbiztosítást különösen magánalkalmazottak részére.

A földbirtokos-osztály igényeinek kielégítésére az intézet jelzálogbiztosítást is nyújt, mely lehetővé teszi, hogy a biztosított fél halálával a jelzálog-kölcsön törlesztetik és a birtok tehermentesen száll át az örökösökre.

Bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgál az intézet igazgatósága.

Intelligens urügyének. kik a biztosítási pályára lépni szándékoznak, esetleg fizetései alkalmaztatnak.

POLOSKA

IRTÁS GÖZZEL JÓTÁLLÁSSAL

1 szoba 8 kor. tüdőorrál 10 kor.

DITRICHSTEIN VII NYÁR UTCZA 34.

Gyümölcs-, főzelék- és húscsouvákát

aszalt főzeléket ajánl a legjobb minőségben az

Első Kecskeméti Conservgyár

Kecskeméten.

Árjegyzétek ingyen és bérmentve.